

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Okviri za naše gospodarjenje

PRIPRAVA PLANA IN POSLOVNE POLITIKE ZA LETO 1984

Pred kratkim smo v našem glasilu že spregovorili o pripravah planskih dokumentov za prihodnje leto. Tedaj so bila izdelana izhodišča poslovne politike, pa tudi planska metodologija s terminskim načrtom in nosilci posameznih dejavnosti. Sedaj pa je prav, da pogledamo, kje smo s pripravami.

Osnovni številčni kazalci razvoja v prihodnjem letu so za celotno delovno organizacijo na osnovi analize uresničevanja letošnjega plana (kar je pravzaprav videti iz doseženih rezultatov v devetih mesecih) in na osnovi nekaterih predvidevanj za prihodnje leto že izračunani.

Seveda je treba pri načrtovanju za prihodnje leto posebej izpostaviti dejstvo, da so glede na opredelitve dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije na vseh ravneh začeli prej kot v preteklih letih z načrtovanjem razvojnih možnosti za prihodnje leto. Tako imamo sedaj že znane osnutke zvezne, republiške, pa tudi občinske resolucije.

Za gospodarsko politiko v Sloveniji za leto 1984 je značilno, da se bo opirala na odločnost delavcev, delovnih ljudi in občanov, da z učinkovitejšim delom, večjo odgovornostjo in po samo-

upravni poti uresničujejo naloge in cilje gospodarske stabilizacije ter družbenega in gospodarskega razvoja; da utrjujejo temeljna socialistična samoupravna produkcijska razmerja, uveljavljajo gospodarske zakonitosti in povezanost združenega dela z vsem jugoslovanskim združenim delom ter pospešujejo njegovo odpiranje v svet; s takšnih temeljev bo osredotočena na naslednje ključne cilje:

- povečati sodelovanje v mednarodni delitvi dela ter pospešiti prestrukturiranje gospodarstva in družbenih dejavnosti; pravočasno izpolnjevanje obveznosti do tujine;
- povečati proizvodnjo;
- začeti s sanacijo dinarskega finančnega položaja v združenem delu in povečati akumulativnost gospodarstva;
- doseči bolj umirjeno rast cen kot v letu 1983;

— uresničevati politiko produktivnega zaposlovanja.

Materialni okviri razvoja Slovenije predvidevajo v 1984. letu 2 odstotno povečanje družbenega proizvoda in 3 do 4 odstotno povečanje industrijske proizvodnje. Izvoz v celoti moramo povečati za 15 odstotkov, na konvertibilno območje pa za 20 odstotkov. Za to bo potrebno okrepiti reprodukcijske vezi in povečati konvertibilni uvoz za 7 odstotkov. Takšna rast proizvodnje naj bi bila dosežena s povečanjem produktivnosti za 1,5 odstotka in povečanjem števila zaposlenih za 1 odstotek. Realni osebni dohodki naj bi se znižali še za okrog 2 odstotka.

Podobne opredelitve, na nekaterih področjih še mnogo bolj neposredno zastavljene, so zapisane tudi v osnutku občinske resolucije, z osnovnim ciljem, zaustaviti nadaljevanje negativnih gibanj iz leta 1983.

Za nami je tudi že tradicionalno posvetovanje ekonomistov o načrtovanju, pa tudi strokovni seminar, ki je za osnovno temo namenil možnostim razvoja v prihodnjem letu.

Tudi na SOZD Slovenijales je bil že organiziran posvet planerjev članic sestavljene organizacije (Konec na 2. strani)

Tovariša TITO in KARDELJ — pomembna tvorca naše državnosti

Štirideset let naše republike

Ne vem, če je z drugimi tudi tako; zase vem, da mi vsak praznik po svoje vsak drugače diši. Vsak prinaša s seboj posebno, samo zanj značilno razpoloženje, svojsko vzdušje, svojo barvo in svoj okus, svojo stopnjo toplote, večjo ali manjšo gostoto, predvsem pa vsak čisto določeno mero resnobe ali veselosti.

Prvi maj je, na primer, tovariško vesel praznik; samozavesten in nekolikanih razkošen, predrzno oblečen, zelen in svež, skoraj razposajeno mladosten, prešeren in z nageljnom na kamizoli; malce bavah, kot se spodobi za prosti dan delavca, ki je vse leto garal in zdaj praznuje...

29. november ima mnogo resnejši obraz. Slovesen je in moder, državniško zadržan in globok. Oblečen je v najboljše obleko umirjenih temnejših barv, zlikan in urejen; ne preglašen, tehten in premišljen. Praznik čvrstega protokola z državno himno, z zastavo in grbom. Celó v uniformi. vendar v paradni — z zlatim pasom in s preštudiranimi našitki...

To je praznik države, porojene in proglašene v samem srcu te, v krvi vseh bratskih narodov umite domovine — Titove Jugoslavije.

Pred štirimi desetletji.

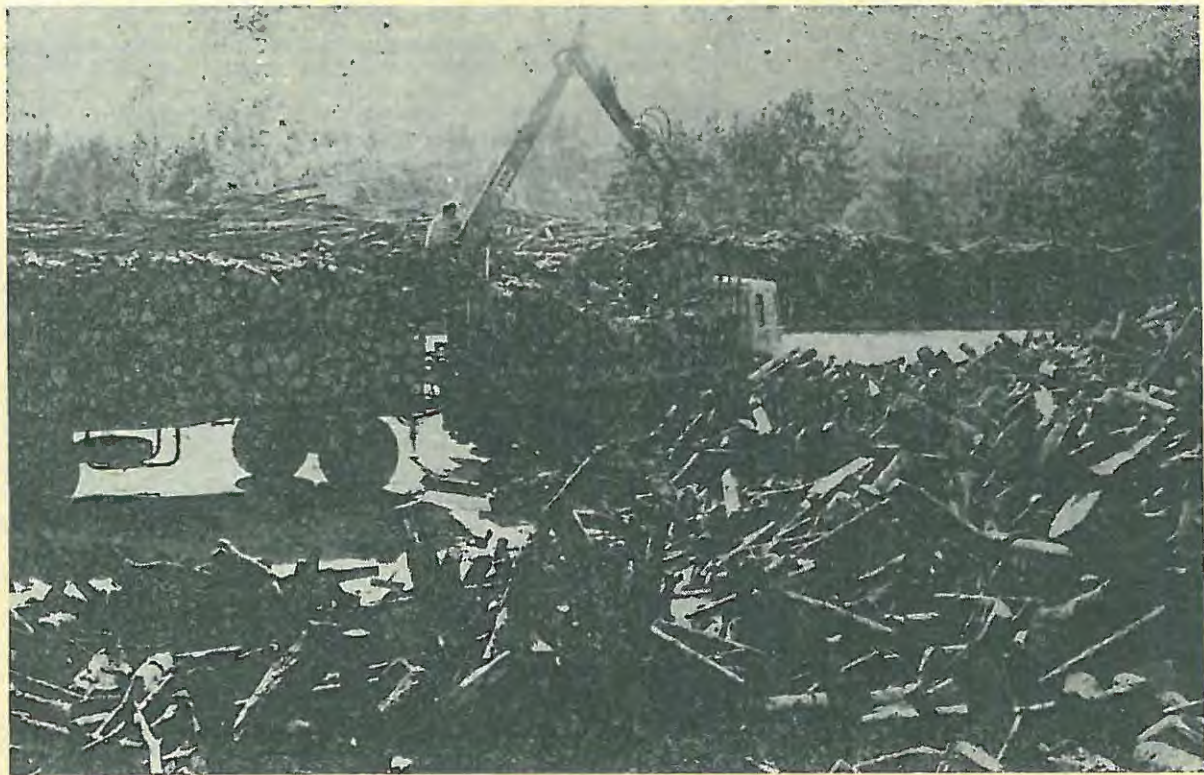
Tudi tisti rojstni dan je bil slovesen, resnoben, čeprav brez modrih uniform z zlatimi pasovi in brez dostojanstvenih večernih oblek.

Bila pa je tu zastava, bila je rdeča zvezda in grb in prvič — nekako sama iz sebe — se je oglasila tudi himna. Predvsem pa je bil to veliki dogodek, kratki, a trdni sklepi, katere so kot neizogibno zgodovinske občutili vsi prisotni.

To niso bili gostobesedni zaključki — leporečje brez jasne vsebine — s katerimi danes tako radi preobkladamo naše politično in samoupravno delo. Tu so bile sprejete usodne odločitve. Zato je danes demokratični duh AVNOJ še prav tako svež kot tistega mrzlega 29. novembra 1943. leta.

Sklepi II. zasedanja pomenijo temelje naši državi, in kdor danes poskuša delati drugače, kot je bilo tam zmenjeno in zapisano, ta ruši največje pridobitve južnih Slovanov v vsej njihovi zgodovini.

J. Praprotnik

»Ozimnica« za našo tovarno ivernih plošč

Naši osebni dohodki

Za zadovoljevanje svojih osebnih, pa tudi skupnih in splošnih družbenih potreb dobivajo delavci osebni dohodek. Le-ta mora ustrezati rezultatom delavčevega dela in njegovemu osebnemu prispevku, ki ga je dal s svojim živim delom ter z upravljanjem in gospodarjenjem z družbenimi sredstvi k povečanju dohodka temeljne organizacije. Vsakemu delavcu pa je iz dela zajamčen najmanj tolikšen osebni dohodek, da mu zagotavlja materialno in socialno varnost.

Poleg nominalne vrednosti osebnih dohodkov (znesek v kuverti) je zelo zanimiva tudi realna vrednost osebnih dohodkov, ki jo, preprosto rečeno, izrazimo tako, da primerjamo, kolikšno količino dobrin lahko dobimo za delavčev nominalni osebni dohodek. Ta količina dobrin je v posameznih obdobjih različna, in sicer je odvisna od gibanja cen dobrin in gibanja nominalnih osebnih dohodkov.

Dejstvo je, da v zadnjih letih cene posameznim dobrinam rastejo hitreje od nominalnih osebnih dohodkov, kar pomeni padanje realnih osebnih dohodkov oziroma zniževanje življenjske ravni. To ne velja samo za Brest, pač pa tudi za občino, republiko in celotno Jugoslavijo, seveda ne povsem enako povsod. To nam potrjujejo tudi nekateri podatki, saj je indeks cen življenjskih potrebščin v naši republiki za obdobje letošnjih šest mesecev v primerjavi s povprečjem leta 1982 za 24,6 odstotka večji (hrana, obleka, stanarina, oprema, prevozi...). Osebni dohodki na delavca pa so v tem obdobju porasli za 13 odstotkov.

Na Brestu pa je ta porast osebnih dohodkov na delavca omenjeno obdobje v primerjavi z letom 1982 le 12,7 odstotka, kar pa je tudi posledica prehoda na nov sistem nagrajevanja v lanskem novembru. Zanimiv je tudi podatek, da so povprečni osebni dohodki na zaposlenega v Brestu nižji od povprečja slovenske lesne industrije za 2,66 odstotka, poleg tega pa je tudi lesna industrija s svojim povprečjem (14.064 din) na dnu pa-

nog v Sloveniji. Tako so Brestovi povprečni neto osebni dohodki na zaposlenega (13.699 din) v prvem polletju zaostajali od povprečja slovenskega gospodarstva (15.876 din) kar za 15,9 odstotka.

Takšno stanje je narekovalo temeljitejšo analizo osebnih dohodkov na Brestu. Tako je delavski svet delovne organizacije obravnaval obširnejšo analizo o novem sistemu nagrajevanja, o čemer je bilo v našem glasilu že nekaj napisanega. Prav tako smo pripravili štiri različne inačice o možnem povečanju osebnih dohodkov v Brestu.

Le-te so obravnavale strokovne službe v temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti, pa tudi izvršni odbori sindikata in sveti za osebne dohodke. Razpravo je zatem strnila konferenca sindikata Bresta, o tem pa je bil informiran tudi delavski svet delovne organizacije.

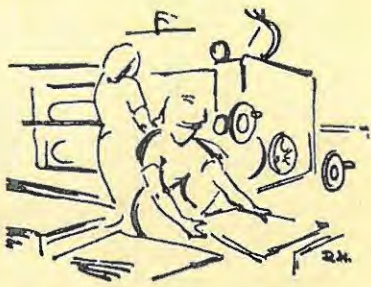
Koordinacijska komisija za osebne dohodke kot izvršilni organ delavskega sveta Bresta za področje nagrajevanja pa je sprejela sklep, da se z oktobrom povečajo osebni dohodki v Brestu za 3,3 odstotka — proporcionalno vsem enako — kot eno izmed predlaganih inačic.

Sicer je res, da smo glede na dogovor o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka in glede na naše rezultate razporedili ob polletju za 0,74 odstotka preveč mase sredstev za osebne dohodke. V devetih mesecih se je ta odstotek zmanjšal. Vendar pa nam podatki iz preteklih let kažejo nekoliko ugodnejše rezultate v zadnjem trimesečju. Prav

tako hi se morala v tem obdobju odraziti delna usklajitev cen naših izdelkov s cenami vhodnih surovin in repromaterialov.

Nekoliko boljšo sliko kot ob polletju pa kažejo tudi devetmesečni rezultati; tudi na področju proizvodnje. Seveda pa se zavedamo, da bomo morali v primeru, če bomo razporedili preveč sredstev glede na dogovor o razporejanju dohodka, le-te poravnati v prvem polletju prihodnjega leta. Zato smo se istočasno dogovorili tudi za dosledno izpolnjevanje vseh sprejetih ukrepov za doseganje in preseganje načrtovanih rezultatov.

Prav tako se moramo zavedati, da se letos osebni dohodki na zaposlenega v Brestu bistveno niso povečali, saj je povprečje v devetih mesecih večje od povprečja prvega trimesečja le za 0,5 odstotka oziroma 67 din. To pomeni, da je bil največji porast (15 odstotkov) ob prehodu na nov sistem nagrajevanja, kar je v prvem trimesečju pomenilo večje povprečje na Brestu kot v občini Cerknica, ob polletju, pa tudi ob devetih mesecih pa je slika obrnjena. Osebni dohodki so se namreč dejansko povečali le na osnovi boljše uspešnosti poslovanja in doseganja normativov (kar imamo opredeljeno z našo metodologijo), spremenjenih prispevnih stopenj in različnega števila delovnih ur.

Na koncu naj omenim še to, da se je v oktobru povišal tudi zajamčeni osebni dohodek na delavca, namenjen za zadovoljevanje osebnih potreb, ki ob izpolnjevanju delovnih obveznosti za polni delovni čas ne sme biti nižji od zneska, ki ustreza višini ugotovljenih minimalnih življenjskih stroškov. Le-ti pa znašajo 9.530 din na delavca za en mesec, kar pomeni, da je ob izpolnjevanju obveznosti za polni delovni čas, tolikšen najnižji osebni dohodek.

Dejstvo pa je, da življenjski stroški in s tem zajamčeni osebni dohodki naraščajo hitreje kot povprečni osebni dohodki, kar nujno vodi k večji uravnalovki. Ob tem pa si moramo zastaviti vprašanje: ali je to vzpodbudno in vodi k hitrejšemu razvoju?

M. Širaj

Politika opiranja na lastne moči je predvsem odločen boj za zvečanje storilnosti tako družbe kakor posameznika, za večjo kakovost gospodarjenja in dohodka, za pogumnejši nastop na svetovnem trgu, kajti samo produktivnejše delo omogoča hitrejši družbeni napredek. Zato moramo uveljavljati, pa tudi gmočno bolj spodbujati delo in ustvarjalnost, na tem oblikovati in izvajati načelo delitve ter storiti vse, da bosta bolj vrednotena delo v neposredni proizvodnji in znanstveno delo, zaradi katerega je ta proizvodnja storilnejša, kvalitetnejša in konkurenčna na svetovnem trgu.

Hkrati se moramo odločno bojevati proti težnjam po uravnalovki in lažni socialni, ki prikriva nedelo, to pa vleče družbo nazaj. Socializma ne morejo graditi misijonarji politike enakih želodcev. Takšna politika bi vodila v zmešnjavo in revščino, na zunanem področju pa v izgubo svobode neodvisnosti. Družba ne more odgovarjati za posledice, ki doletijo človeka, če noče delati ali dela slabo, za delovno organizacijo, ki slabo, negospodarno, nesmotrno in nestorilno posluje, za organizacijo, ki prav zaradi takšnega odnosa ni sposobna zagotavljati niti lastnega gmočnega položaja.

Nikola Stojanović na 10. seji CK ZKJ

Zakaj režijci v proizvodnjo?

V prvi polovici sedemdesetih let smo imeli v temeljni organizaciji Pohištvo velike serije sestavljenih programov za domače tržišče ter opek in v primerjavi z domačimi programi razmeroma majhen naraščajoči izvozni program. Takšno stanje v proizvodnji je trajalo tja do leta 1980 z rahlim zmanjševanjem serij za domače tržišče in z bistvenim povečanjem izvoznih programov.

V zadnjih letih pa so se razmere na proizvodno-prodajnem področju še poslabšale (padanje kupne moči prebivalstva, navedenja stanovanjske izgradnje, zaostreni pogoji kreditiranja...), tako da je tovarna, ki je grajena za velike serije razmeroma preprostega programa, večkrat izkazovala presežek delovne sile. Zato je bila politika vodstva tovarne takšna, da prek naravne fluktuacije zmanjša število zaposlenih na najmanjšo možno mero.

Tako vsaj dve do tri leta novih delavcev nismo zaposlovali. Leto 1983 pomeni preobrat v proizvodnji, pa tudi v prodaji izdelkov, bodisi za izvoz bodisi za domače tržišče. Soočamo se z velikim povpraševanjem oziroma zanimanjem tujih kupcev pred-

vsem za naročilniške programe, ki so zahtevnejši in zato potrebujejo več vložnega dela.

Tako nas je letos proizvodni program našel na področju kadrov docela nepripravljen. Povečati število zaposlenih za približno osemdeset, med katerimi naj bi bili tudi kvalificirani strokovni kadri, praktično ni bilo mogoče v tako kratkem času. Zato se v naši temeljni organizaciji srečujemo s pojavom, da se za dnevno zadovoljevanje kadrovskih potreb v proizvodnji poslužujemo pomoči lastnih režijskih delavcev in delavcev iz režijskih služb Skupnih dejavnosti.

Ker temeljna organizacija posluje z izgubo in ker so vsa prizadevanja usmerjena v izpolnjevanje proizvodnega načrta, je pomoč v taki obliki nujna in cenjena, predvsem tista iz drugih temeljnih organizacij in delovne skupnosti. Pričakovati je, da bo takšno stanje trajalo do konca letošnjega leta, ko naj bi stanje na tem področju, pa tudi na vseh ostalih, obvladovali v taki meri, da v naslednjem letu ne bi bili potrebni dodatni napor za obvladovanje proizvodnega programa.

B. Repše

Okviri za naše gospodarjenje

(Nadaljevanje s 1. strani)
cije in izpostavljene še nekatere nejasnosti pri načrtovanju za prihodnje leto.

Vse to, pa tudi naši doseženi rezultati, so bili iztočnica za našo prvo plansko konferenco. Njen osnovni namen je bil, da uskladiamo naše proizvodne zmogljivosti s celovitimi tržnimi ocenami povpraševanja. V primerjavi s preteklim letom moramo priznati, da so nekatere stvari vendarle boljše opredeljene.

Izvoz je v grobem opredeljen in bo še vedno naša temeljna skrb tudi v prihodnjem letu, saj bo imel prednost v proizvodnji, pa tudi oskrbi z repromateriali. Opredeljeni so tudi programi za domači trg, s tem da bo v naslednji fazi potrebno razčistiti še nekatere manjše nejasnosti. Vse to se mora odraziti tudi v večji, bolj organizirani proizvodnji, ki nam letos dela v nekaterih temeljnih organizacijah izredne težave. Posebej smo izpostavili tudi področje inženiringa.

Na osnovi resolucijskih opredelitev politike cen v letu 1984 (10 do 15 odstotnih točk nižja rast kot v letu 1983) smo opredelili tudi predvidena gibanja vhodnih in izhodnih cen za našo delovno organizacijo. Opredelili pa smo tudi področje osebnih dohodkov, poleg tega pa še nekatera tehnična vprašanja.

Vse to pomeni, da so znana osnovna izhodišča plana za leto 1984, sam nadrobnejši izračun pa bo pokazal, koliko točni so osnovni kazalci razvoja delovne organizacije, ki so že izdelani.

Področje naložb za prihodnje leto pa smo opredelili v spremembah in dopolnitvah srednje-

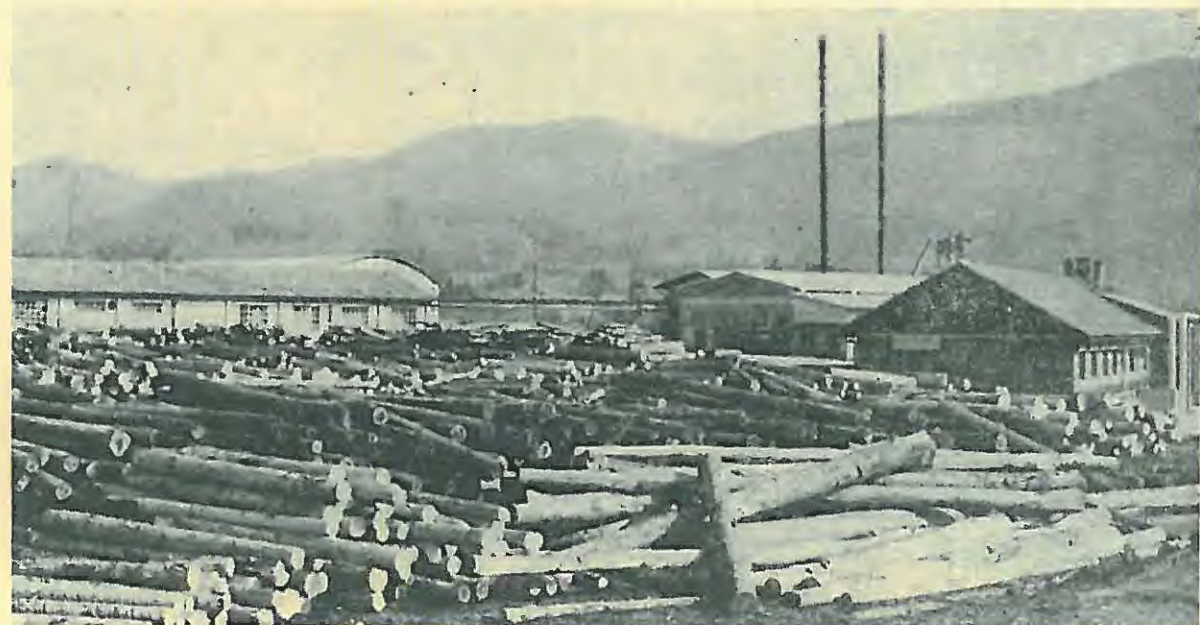
ročnega plana investicij v letih 1981—1985, ki je prav sedaj v obravnavi po temeljnih organizacijah.

Seveda pa nam je ta planska konferenca potrdila tudi osnovne usmeritve poslovne politike za leto 1984, katere podlaga je dolgoročni stabilizacijski program in načrt uresničevanja omenjenega programa v Sloveniji. Za Brest je večji izvoz še vedno eksistenčna nujnost, čeprav je že do sedaj izvozno usmerjen in v izvoz aktivno vključen. Kvalitetnejša in večja proizvodnja pa je za takšno usmeritev nujna. Izholjšati pa moramo tudi likvidnost in s tem zaustaviti izredno hitro naraščanje obresti ter tako ustvariti večjo akumulativno in reproduktivno sposobnost Bresta.

Kljub omenjenim ugodnejšim spremembam pri spoznavanju pogojev gospodarjenja za prihodnje leto moramo povedati, da le-ti še niso v celoti znani (na primer razpolagalna pravica z devizami, obrestna mera, devizni tečaj, nekateri zakoni s kreditno-monetarne področja in tako naprej). Vendar, če hočemo naše planske dokumente za prihodnje leto izdelati pravočasno, moramo upoštevati opredelitve že v osnutkih, morebitne spremembe pa bodo mogoče še v naslednjih fazah našega načrtovanja.

Realni gospodarski načrt mora biti osnova za naše delo v prihodnjem letu, zato je prav, da nam je znan čimprej in da se tako že lahko pripravimo na težavnost poslovanja, ki nas čaka v prihodnjem letu.

M. Širaj

Skladišče surovin v Loški dolini — zadovoljivo napolnjeno

Vse bolj zahtevna domača in tuja tržišča

IZHODIŠČA ZA PLAN PRODAJE V LETU 1984

Pri pripravi letnega plana ima posebno mesto tudi plan prodaje. Je pravzaprav podlaga za vse ostale dejavnosti, od nabave mimo proizvodnje do kadrovanja in finančnega poslovanja.

Značilnosti, ki so prisotne ob pričetku izdelave našega prodajnega plana za leto 1984, so predvsem:

— slabe možnosti za kreditni nakup pohištva,

— pomanjkanje nekaterih vrst izdelavnih materialov,

— nadaljnje padanje kupne moči na domačem trgu,

— rahlo oživljanje tujega — tudi ameriškega tržišča,

— nadaljnje zmanjševanje vrednosti dinarja glede na glavne konvertibilne valute,

— izredno drag kapital z obrestmi, ki so že krepko presegle 30 odstotkov.

Gotovo vsaka od omenjenih značilnosti vsaj delno vpliva na oceno prodajnih možnosti in s tem na oblikovanje plana za prihodnje leto. Poleg omenjenih poslovnokomercialnih oziroma tržnih značilnosti pa moramo upoštevati še danost tehnologije ter kadrovske sestavo. Čeprav sta obe spremenljivi, ju je v večjem obsegu mogoče izboljšati le v daljšem času in postopoma v posamezni temeljni organizaciji — ne pa v vseh naenkrat.

V zvezi s opisanimi ugotovitvami je treba rešiti več vprašanj, med katerimi predvsem:

— kakšna naj bo nadaljnja usmeritev v razmerju domači trg — izvoz,

— kako zagotoviti točnejše dobavne roke Bresta, ki so v zadnjem času predolgi in nezanesljivi,

— kako zagotoviti boljšo kvaliteto oziroma zmanjšanje reklamacij.

Težko je opredeliti kar najugodnejšo odločitev v zvezi s prvim vprašanjem. Ocene o tem, kakšno bo povpraševanje na domačem in tujem trgu, so različne. Prav tako je tvegano preprosto verjeti, da bodo vsi napovedani posli v celoti držali. Po ocenjevanju in dosedanjih izkušnjah smo opredelili prvo izhodišče: tudi v prihodnje moramo zagotavljati in vzdrževati prodajne poti na domačem trgu in v izvozu, pri čemer pa ima določen poudarek izvozna usmeritev.

Resolucijski okvirji za leto 1984 postavljajo pred nas težavno nalogo — povečati konvertibilni izvoz za 20 odstotkov. Tudi Brestov plan bo moral zasledovati nakazano rast izvoza. Samo tako bomo uspeli »sestaviti« zadovoljivo devizno bilanco. Vedeti moramo, da bomo lahko izrabili vse zmogljivosti le, če bomo po eni strani imeli dovolj deviz za nakup uvoznih surovin oziroma materialov in če si bomo po drugi strani zagotovili svoje prodajno mesto na svetovnem trgu.

Zagotoviti točnejše oziroma krajše dobavne roke je v tem trenutku ena izmed strateških nalog. Vedeti namreč moramo, da smo letos »zasloveli« kot kronični podaljševalci rokov dobave. To še posebej velja za programe, namenjene domačemu tržišču. Tudi pri izdelkih za tuje tržišče se nam pogosto zatika. Je že res, da je nekaj zavor objektivnih, kot so težave z nabavo, dotrajana oprema ter ozka grla v posameznih temeljnih organizacijah in podobno. Žal pa gre tudi za precej subjektivnih vzrokov, ki jih bomo morali nujneje oceniti in z vso strogostjo do sebe — odpraviti. V nasprotnem primeru bomo še naprej žagali vejo, na kateri sedimo.

S komercialno-prodajne strani bomo skušali vplivati na skrajšanje dobavnih rokov z določenim zoženjem programov. To zoženje seveda ne sme biti sunkovito, temveč previdno in podkrepjeno z ekonomsko-tržnimi primerjavami. Zoženje programa

mov je torej drugo izhodišče prodajnega plana za prihodnje leto.

V zvezi s spoštovanjem rokov in z ugledom na trgu moramo omeniti zlasti tudi reklamacije. Že ob površni analizi letošnjih reklamacij lahko ugotovimo, da je vse preveč takih, ki jim botrujejo skrajna površnost ali šibko izvajanje kontrole. Tako si po nepotrebnem nakopavamo dodatno delo in izgubljam zaupanje kupcev.

Tretje izhodišče je oziroma bo poudarjena stalna pozornost za dogajanja v proizvodnji in na trgu ter pripravljenost, ustrezno ukrepati. Tudi letos namreč lahko ugotovljamo, da vsi pogoji gospodarjenja še niso znani. Njihova dokončna določitev pomeni dokončno oblikovanje ponudbe in povpraševanja na trgu surovin in materialov in s tem tudi na trgu gotovih izdelkov.

Bolj preprosto povedano: če se bodo odločilni materiali za kak program nesorazmerno podražili, bomo prisiljeni med letom spremeniti sprejete plene, kar pomeni, uvesti v proizvodnjo nove izdelke. Podobno bo treba storiti tudi tedaj, če trg ne bo sprejel posameznih izdelkov v zadostni količini.

Posebno vprašanje je tudi načrtovanje prodajnih cen. Vsako leto doživljamo bistvene odmike od resolucijskih okvirjev in prav gotovo jih bomo tudi v letu 1984. Izhodišča relativne (ne)zanesljivosti planov seveda ne moremo oštevilčiti, vsekakor pa nam omenjeni pomisleki — vhodne cene, sprejem proizvodov na trgu in prodajne cene — kažejo na to, da bomo med letom (zagotovo) pogosto reševali napore in zapletene naloge.

Z. Zabukovec

Hkrati, ko uveljavljamo delitev po rezultatih dela, moramo še bolj poostriiti boj proti nedelu, nedisciplini, malomarnosti, razsipništvu, parazitizmu in vsem drugim oblikam brezvestnega odnosa do družbenih sredstev in lastnine. Na vse načine in v vseh okoljih moramo vztrajati tudi v odločnem boju proti tatvinam, kriminalu, podkupovanju, korupciji in drugim nezakonitim pojavom in dejanjem. Položaj je tak, da zveza komunistov ne more liberalistično gledati, kako se bogati še bolj bogatijo, revni pa postajajo še revnejši. To bi vodilo v obnavljanje razredne družbe, ta pa ob vse večjem stopnjevanju nacionalizma, teži k spodkopavanju in ogrožanju naše socialistične usmeritve. Posledic tega si ne moremo niti predstavljati. Proti temu se moramo odločno boriti z vsemi revolucionarnimi sredstvi.

Nikola Stojanović na 10. seji CK ZKJ

Z obiska beloruske delegacije (o njem smo pisali že v prejšnji številki glasila)

Prikazali več kot lahko ponudimo?

OB LETOŠNJEM BEOGRAJSKEM MEDNARODNEM SEJMU POHIŠTVA

Od 14. do 20. novembra so se v dvoranah velikega beograjskega sejma na mednarodnem sejmu pohištva, opreme in notranje dekoracije spet srečali izdelovalci, trgovci in porabniki pohištva iz domovine in tujine. To je bilo že enaindvajseto srečanje pohištvene industrije na tej mednarodni sejemski prireditvi.

Beograjski sejemski dnevi so za vse sodelujoče velik dogodek. Prav tako kot jih posebej pripravljajo kar težko pričakujejo, pričakujejo novih dosežkov v oblikovanju, novih poslovnih dogovorov, prav tako si tudi odahnejo, ko se sejemski vrata zaoro. Večkrat sejem namreč ni povezan samo z novim, lepim in prijetnim.

Različne strokovne službe v Brestu so se že nekaj mesecev pripravljale na nastop v Beogradu, da bi na beograjskem sejmu pač vse teklo tako kot mora. Novi vzorci, modeli, nove rešitve. Precej smo jih prikazali tudi na našem razstavnem prostoru v hali 1-A. Nekateri so bolj, nekatere manj uspele. Obiskovalci so si jih ogledali z zanimanjem in jih ocenili, tako da bomo vtise in ocene po sejmu že lahko strnili.

Poleg novosti pa smo prikazali tudi večino izdelkov iz rednega proizvodnega programa. In mnogi so imeli tudi o njih obilo vprašanj. Posebej o dobavnih rokih, ki so na Brestu dolgi, predolgi.

In gotovo si je še kdo postavil podobno vprašanje: kakšna bo usoda prikazanih novosti, saj večkrat ne zmoremo izdelati niti že osvojenih programov. Kupca pa ne privlači pohištvo, ki ga ni moč kupiti (vsaj v doglednem času ne). Posebej še danes ne, ko so cene »nemirne«.

Sicer pa je bil Brestov razstaveni prostor kar dobro obiskan. Na njem so si obiskovalci lahko ogledali skoraj trideset različno oblikovanih ambientov, od tega deset novosti. Mednje sodi tudi program za opremo bivalnih prostorov INVENTA, katerega avtor je univerzitetni profesor NIKO KRALJ. Za ta program je avtor dobil priznanje »Jugoslovansko pohištvo 1983«.

Iz naše največje temeljne organizacije Pohištvo so si kupci

lahko ogledali različne programov MAJA ter program 3 x 3. največ zanimanja je vzbudila MAJA O TK. Fronto za ta program so oblikovali Brestovi arhitekti.

Od kuhinjskega pohištva smo poleg novosti kuhinj Brest 15 in Brest 16 prikazali še kuhinje Brest 09, Brest 11 in Brest 12 N. Kuhinja Brest 15 je uspela izvedba kuhinje Brest 09. Izdelana je v beli barvi, dopolnjuje pa jo modra barva polnila.

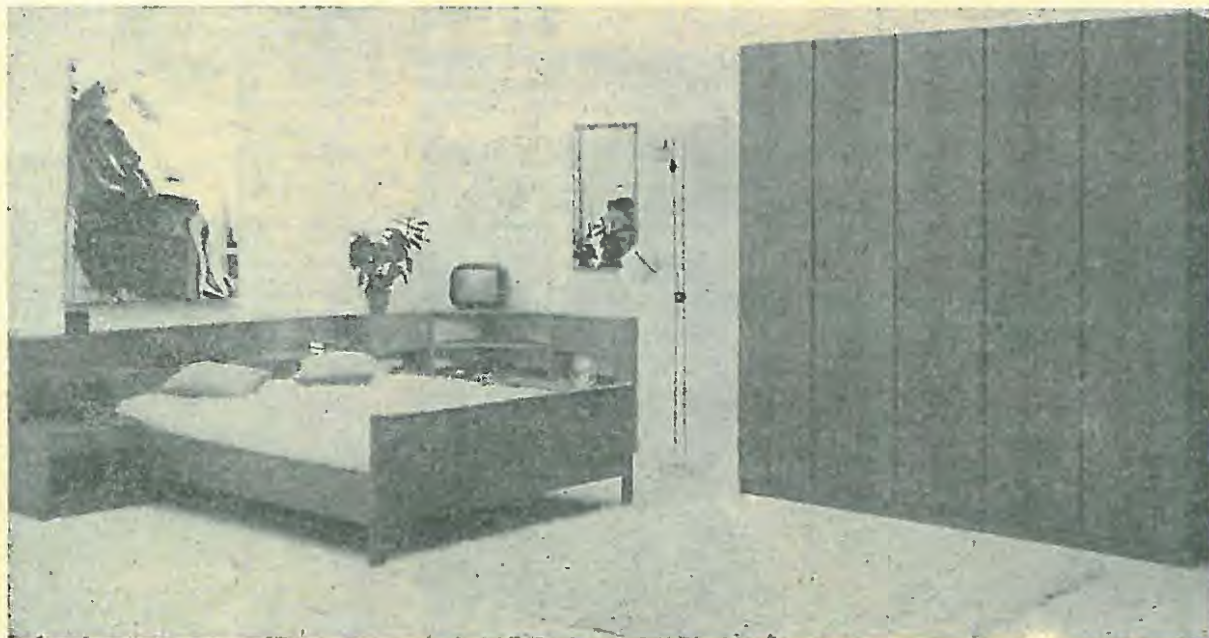
Iz temeljne organizacije Tapetništvo smo na sejmu prikazali naše že znane izdelke Ksenijo, Lenko in Majo. Že pred sejmom smo se odločili, da novih modelov ne bomo prikazovali, saj je povpraševanje na domačem trgu po sedanjih programih dovolj veliko.

Ena izmed uspešnejših Brestovih novosti je bil tudi program Helena, ki je bil prikazan delno na našem in delno na Slovenijalesovem razstavnem prostoru. Avtorica programa je Polonca Rojce-Levičar iz Slovenijalesa.

Program bo izdelovala temeljna organizacija Jelka in bo ekskluzivni model Slovenijalesa. Program Helena je sestavljen in z njim lahko opremo dnevene sobe, mladinske sobe, otroške sobe in druge bivalne prostore. Program je izdelan v fine-line furnirju. Debelina stranic (25 milimetrov), podvojitve stropov in lepa fronta, ki ima dve globini, daje programu masiven in topel videz. Posebej uspelo so rešeni elementi pod skupno ploščo. Vsekakor predstavlja program prijetno popestritev prihodnje Brestove ponudbe. Toliko o našem deležu na letošnjem mednarodnem beograjskem sejmu.

Upajmo, da bomo od vsega prikazanega izbrali tisto, po čemer bodo kupci radi segali in s čimer bodo res zadovoljni.

V. Frim

Na beograjskem sejmu pohištva tudi naša spalnica TATJANA

LJUBITELJEM REKREACIJE!

Vse Brestove delavce želimo opozoriti in spomniti, da imajo ugodne možnosti za rekreacijo tudi v pokritih prostorih.

Vsak ponedeljek od 20.30 do 22. ure in vsak četrtek od 20. do 22. ure je za njihovo splošno rekreacijo rezervirana telovadnica cerkniške osnovne šole.

Znova je odprto tudi Brestovo kegljišče. Brestovci lahko kegljajo v njem vsak ponedeljek od 16. do 18. ure in vsako sredo od 20. do 22. ure.

Seveda pa so za rekreiranje v obeh prostorih obvezne športne copate.

Ameriško tržišče se odpira

Tržišče Združenih držav Amerike za Brest že dolgo ni več velika neznanka. Le na Morsa in na glasbene omarice iz šestdesetih let naj se spomnimo, čeprav to niso bili prvi izdelki, ki smo jih pošiljali »čez lužo«. Začetek tega namreč že v leto 1956. Ugotovimo lahko, da je to tržišče tudi danes za nas izredno zanimivo, saj pokriva približno 20 odstotkov celotnega Brestovega izvoza.

V zvezi z obiskom pohištvene sejma v High Pointu nas je prvenstveno zanimalo, kakšen je trenutni utrip ameriškega trga in kakšne so možnosti v naslednjem letu, kakšni so načrti in dejavnosti konkurentov in kakšna mora biti naša dolgoročna usmeritev na to tržišče, in sicer v tehnološkem, razvojnem in prodajnem smislu.

Srečanje s tržiščem, kjer je samo pomembno biti uspešen, kjer cene ne priznavajo nizke družbene produktivnosti, velikih proizvodnih stroškov, slabe ali neustrezne kvalitete izdelkov, neuspešnih naložb, neangažiranega pristopa k razvoju in ostalih gospodarskih hib; pa kljub temu s tržiščem, kjer zaradi njegove razsežnosti hoče biti prisoten ves razviti in nerazviti svet, je seveda nekaj posebnega. To velja tudi za našo panogo.

Največ pohištva (več kot 80 odstotkov) uvozijo Združene države Amerike iz Kanade, kar je zaradi bližine in zmogljivosti te njihove sosedne države razumljivo. Za preostalo petino je hud boj med ostalimi konkurenti. Najmočnejši med njimi je Tajvan, ki ne prodira več samo z nizkimi cenami, temveč tudi s kakovostjo; ne najmanjši med njimi pa smo tudi Jugoslavlani z deležem okrog treh odstotkov.

Vsi »domači« in tuji proizvajalci smo se torej srečali na sejmu v High Pointu, ki je vsekakor barometer proizvodnje in prodaje pohištva v Združenih državah Amerike.

Sejem v High Pointu po našem pojmovanju ni razstavni sejem, temveč prodajni. Je povsem zaprtga tipa, saj nihče od razstavljalcev svojih novih izdelkov ni hotel razstaviti neposredno pred očmi svojih konkurentov. Nepoklicani gledalec si je tako lahko ogledal le del izdelkov na razstavnem prostoru posameznega proizvajalca skozi okna na ločilnih stenah. Zaradi tega se imamo zahvaliti našim trgovskim zastopnikom, da smo si lahko najpomembnejše proizvajalce pohištva na sejmu ogledali z njihovo pomočjo.

Brest se je na sejmu predstavil pri firmi SK Produkts, kjer smo razstavili regale v jesenu in novi površinski končavi in pri firmi USFI s kredencami, piedestali in zložljivimi stoli. Vsi vzorci so bili tržno zelo dobro ocenjeni. Kupci so že napovedali proizvodne količine za naslednje leto, ki pa so večje od naših razpoložljivih zmogljivosti.

Rdečo nit programov vseh razstavljalcev na sejmu tvorijo tipične ameriške jedilnice z značilnimi kredencami, mizami in stoli, knjižni regali in police ter obloženo pohištvo. Vse to v različnih cenovnih razredih. Ceno tvorijo uporabljeni material in vloženo delo. Priznana delo za ploskovno pohištvo je očitno izredno majhno, saj so cene zelo nizke. Cenovna zanimivost izdelka raste z deležem uporabljenega masivnega lesa in kakovostjo površinske obdelave. In prav slednje je tisto področje, kjer nas v prihodnje čaka še obilo dela.

V razgovorih s strokovnjaki — proizvajalci površinskih materialov smo ob ocenjevanju najlepših obdelav ugotovili, da je potrebno za posamezne tudi osemnajst posameznih faz površinske obdelave, kar so nam kasneje v njihovih laboratorijih tudi praktično dokazali. Ob tem dejstvu velja ugotoviti, da je delež surovin oziroma materialov v naših izdelkih še vedno prevelik in da bi z več vložena dela normalno dosegli tudi boljše dohodkovnost. In še ena pomembna ugotovitev. Cene takih kvalitetno obdelanih

izdelkov niso bistveno višje od naših. Kvalitetna obdelava bo torej v prihodnje pogoj, da se bomo na tem trgu sploh obdržali.

Povpraševanje na ameriškem trgu je za naslednje leto izredno naraslo. Če smo lani ob takem času iskali vsaj še dve naročili, bi letos potrebovali vsaj še dve tovarni. Mnogi izboljšanje gospodarskega stanja v Združenih državah Amerike povezujejo s predvolilnim časom, ko vsak predsednik želi povečati svoje možnosti za ponovno izvolitev in napovedujejo možnost poslabšanja stanja v drugem polletju, ko bodo volitve mimo. V vsakem primeru je današnja izbira programov velika, iz česar pa bi morali mi kar največ iztržiti.

Se o konkurenci. Če najprej govorimo o tuji konkurenci, potem je treba ugotoviti, da je Tajvan bolj napredoval kot mi, saj se je z uvozom »severnih« drevesnih vrst otresel hibe, ki jo zaradi slabih fizikalnih lastnosti prinašajo eksote. Močno so napredovali v površinski obdelavi, da ne omenjamo embalarjanja, ki je z vlitimi stiropornimi vložki brezhibno in so tako možnosti poškodb pri transportu zelo majhne. Jugoslavlani v ZDA ne nastopamo enotno in smo zato tudi na tem trgu medsebojni konkurenti. Najmočnejše »hiše« so Krivaja, Šipad,

Slovenijales in Lesnina. Zaradi surovinske baze sta Krivaja in Šipad nedvomno v prednosti. Pri ploskovnem pohištvu nam najbolj konkurirajo Danci, Romuni in Italijani.

Pomembnost trga in dejavnost konkurence sta vedno merilo, kako se obnašati na takem trgu. Ameriško tržišče ne prenese zapane razvojne, tehnološke in prodajne politike. Vsako izgubljeno leto ne pomeni le leto dni izgubljenega časa. Temu primeru se bomo morali na Brestu tudi organizirati. Zaostanek na področju naložb v finalizacijo pohištva se nam še kako pozna. največji poudarek bo zato treba najprej dati opremljenosti in organizaciji proizvodnje ter vzporedno primernemu organiziranju obdelave trga. V to vsekakor spada ustrezna razvojna politika izdelkov s posebnim poudarkom na oblikovanju in površinski obdelavi.

Na koncu morda še o splošnem vtisu. Amerika ni »obljubljena dežela«, kot si to mnogi predstavljajo. Na enem mestu nisem še nikjer videl toliko revščine in toliko bogastva hkrati. Dežela ekstremov je in dežela dognane enostavnosti. Denar in samo denar. Umiranje revežev na pločnikih tam nikogar ne zanima.

Gledano s te plati nam je »amerika« bližje kot Američanom. Z večjo našo skupno produktivnostjo, z boljšim skupnim delom v najširšem pomenu besede bi si tak položaj le še utrdili.

D. Lesar

Predčasne upokojitve

1. januarja 1984 bo stopil v veljavo novi republiški zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Ena od najpomembnejših novosti v primerjavi s prejšnjim zakonom je predčasne upokojevanje. Zakon opredeljuje samo pravico do predčasne upokojitve in določa, kakšne pogoje mora posameznik izpolnjevati za uveljavitev te pravice. Poleg tega je v zakonu zapisano, da se zaradi predčasne upokojitve zmanjša odstotek pokojnine.

Odstotek zmanjšanja pokojnine naj določi s samoupravnim splošnim aktom skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja in sicer tako, da dobi pri enaki starosti višjo pokojnino zavarovanec z daljšo pokojninsko dobo.

Skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja je na podlagi novega zakona že sprejela tudi novi statut, v katerem je opredelila vprašanja oziroma zadeve, ki jih je naložil zakon. Glede na to, da je statut eden od najpomembnejših dokumentov te skupnosti, bodo o njem še enkrat razpravljali tudi delegati republiške skupščine.

Če bodo na prihodnji seji soglašali z določili novega statuta, bo začel veljati skupaj z novim zakonom in sicer s 1. januarjem 1984.

V določilih novega statuta je v 32. členu določeno, da se predčasna pokojnina odmeri tako, da se starostna pokojnina, do katere bi imel zavarovanec pravico glede na pokojninsko dobo, če bi dopolnil starost 60 let oziroma zavarovanka, če bi dopolnila 55 let zmanjša, in sicer za vsako leto predčasne upokojitve 1,5 odstotka in za vsako manjkajočo leto pokojninske dobe do 40 let (za moške) in 35 let (za ženske) pa 0,5 odstotka.

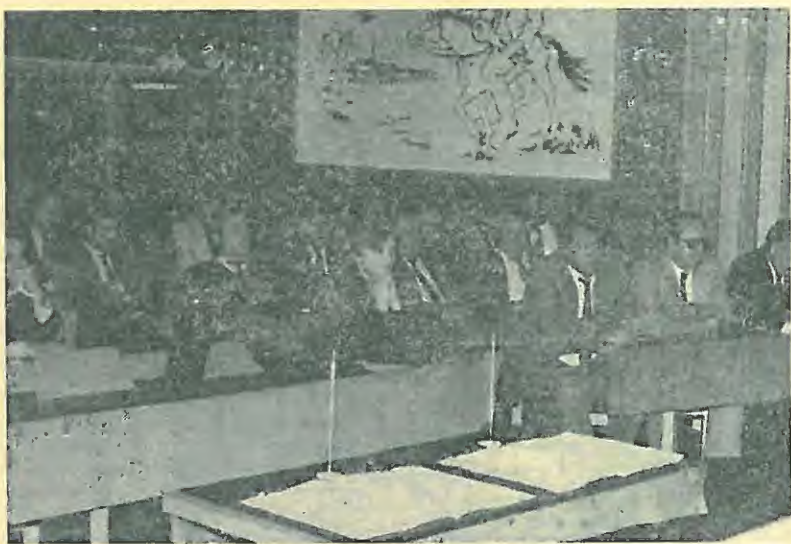
Iz lestvic za zmanjšanje predčasne pokojnine je razvidno, kakšen odstotek pokojnine pri določenih pokojninskih dobi bo dobival zavarovanec, če bo uveljavljal to pravico.

Moški		Odstotek zmanjšanja pokojnine				
Starost (let)	Pokojninska doba	39	38	37	36	35
59	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	
58	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	
57	5,0	5,5	6,0	6,5	7,0	
56	6,5	7,0	7,5	8,0	8,5	
55	8,0	8,5	9,0	9,5	10	

Ženske		Odstotek zmanjšanja pokojnine				
Starost (let)	Pokojninska doba	34	33	32	31	30
54	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	
53	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	
52	5,0	5,5	6,0	6,5	7,0	
51	6,5	7,0	7,5	8,0	8,5	
50	8,0	8,5	9,0	9,5	10	

Po taki lestvici bo pri enaki starosti dobil višjo pokojnino tisti upokojenec, ki bo imel daljšo pokojninsko dobo. Najmanjši odbitek pri predčasni pokojnini bo torej znašal dva, najvišji pa deset odstotkov. Takšno zmanjšanje pokojnine pa je vezano samo na manjkajoča leta in torej najkasneje po petih letih preneha.

A. Perčič

S slovesnosti ob pobratanju med Transportom in Brestom

Transport — Brest

BREST PODPISAL LISTINO O POBRATENJU Z BEOGRAJSKO DELOVNO ORGANIZACIJO TRANSPORT

8. novembra je bila v Cerknici svojevrsna slovesnost — podpisana je bila listina o pobratanju med delovnimi organizacijama iz dveh različnih republik — beograjskim Transportom in Brestom. Organizator tega bratskega povezovanja je bila naša temeljna organizacija Prodaja, ki je v nekaj zadnjih letih vzpostavila s Transportom tesne in učinkovite poslovne odnose.

To je v uvodnem nagovoru na slovesnosti poudarila tudi predsednica delavskega sveta TOZD Prodaja. Naše tesnejše poslovno sodelovanje se je pričelo v letu 1981. Ob preureditvi našega skladišča v Beogradu in prodajalno pohištva smo se odločili, da vzamemo v najem skladiščni prostor pri eni izmed beograjskih delovnih organizacij. Leta 1982 nam je Transport zagotovil ustrezen prostor za skladiščenje naših izdelkov.

Za Brest je bila to pomembna pridobitev, saj smo lahko tako organizirali skladiščno odpremi prostor za vso ožjo Srbijo in Vojvodino.

Letos se je sodelovanje še razširilo s pridobitvijo njihovih skladišč v Zagrebu in Sarajevu. Tako nam danes Transport opravlja celoten transport in skladiščenje na območju Beograda, ožje Srbije in Vojvodine, celoten transport na področju Zagreba in Slavonije ter skladiščenje v Sarajevu in celoten transport po Bosni in Hercegovini.

Odločitev, da imamo v republiških središčih svoje skladiščno odpremi prostore, nam je omogočila precejšnjo preusmeritev v železniški transport. To nam je občutno znižalo transportne stroške, obenem pa povečalo prodajo, saj smo se s svojimi izdelki lahko močnejše in neposredneje približali potrošnikom.

Zato želimo naše tesno in učinkovito poslovno sodelovanje razširiti še na kulturno in športno

področje, kar bo našo povezanost še okrepilo.

Predsednik delavskega sveta Transporta je po pozdravnem nagovoru na kratko predstavil svojo delovno organizacijo. To podjetje za mednarodno špedicijo in domače transportne storitve je bilo ustanovljeno leta 1960 in je pričelo v zelo skromnih razmerah. V naslednjih letih pa je beležilo izredno strm vzpon.

Danes ima 1700 zaposlenih v desetih temeljnih organizacijah in v skupnih službah. Temeljne organizacije ima v Beogradu, Sarajevu in Zagrebu ter predstavništva v Baru, Titogradu, Novem Sadu, in Pančevu. Opravlja najzahtevnejše storitve pri prevozu blaga s pomočjo najmodernejše transportne mehanizacije. Obenem sodeluje z vsemi pomembnejšimi špediterskimi hišami v domovini in v svetu ter opravlja pretok blaga na vse celine z najrazličnejšimi transportnimi sredstvi. Kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja in energetske krizi dosega zavidljive gospodarske rezultate.

Posebno skrb posveča tudi družbenemu standardu, dobri obveščenosti ter samoupravnim in delovnim zavesti delavcev.

Zlasti si prizadeva za dobre poslovne odnose (na listi imajo kar tristo domačih in tujih komitentov) in posledica teh prizadevanj je tudi tesno sodelovanje z Brestom. Podpis listine o pobratanju je le še nov prispevek h krepitvi medrepubliškega sodelovanja ter bratstva in enotnosti med jugoslovanskimi narodi.

Sledil je slovesni podpis listine. Le-ta se glasi:

»S pobratanjem bomo poglobili poslovne odnose ter sodelovanje na kulturnem in športnem področju, kar naj prispeva k boljšim poslovnim rezultatom ter krepitvi bratstva in enotnosti med narodi. To sodelovanje bomo uresničevali s trajno izmenjavo izkušenj in načrtovanih akcij, dogovorjenih s skupnim programom.«

Slovesnost je poživil nastop pevskega zbora cerkniške osnovne šole, ki je izzvenel v pristrčno simboliko s pesmijo »Jugoslavija«.

Drugi del slovesnosti ob pobratanju je bil čez teden dni v Beogradu, združen z obiskom Brestovih predstavnikov na naši najpomembnejši pohištveni prireditvi — beograjskem sejmu.

B. Levec

Podpis listine o pobratanju

Priloga: OBZORNIK ZA OBČANE

Naša občina zaostaja za republiškim povprečjem

GOSPODARJENJE V NAŠI OBČINI V LETOŠNJIH DEVETIH MESECIH

Preden bi se natančneje pomudili pri letošnjih devetmesečnih rezultatih, naj iz osnutka občinske resolucije nanizamo nekatere podatke in ocene. Iz njih bo namreč lažje ugotoviti, kje smo tudi v širši družbenopolitični skupnosti.

Naziv	stopnje rasti			
	Občina resolucija 83	Občina I-IX. 83	Občina ocena 83	Republika ocena 83
— izvoz (konvertibilni)	18,0	—10,3	0,0	15,0
— družbeni proizvod				
— nominalno	21,5	26,7	25,0	36,0
— realno	1,5	...	—7,7	0,5
— zaposlenost	1,8	0,0	0,3	0,6
— rast investicij	21,5	30,6	30,0	17,4
— rast sredstev za osebne dohodke	14,0	21,2	24,0	23,0

Komentar k tabeli skoraj ni potreben. Zaostajanje za Slovenijo je dovolj vidno, poleg tega pa kot da bi se vse obrnilo na glavo — izvoz, družbeni proizvod in zaposlovanje pada, poraba pa narašča nad realnimi okviri. Torej tipična podoba gospodarstva, ki stagnira.

PROIZVODNJA ZAOSTAJA

Proizvodnja, merjena v fizičnih enotah, je dosegla indeks 98,5, kar pomeni za 1,5 odstotka manjšo proizvodnjo kot je bila v enakem obdobju lani. Občinska resolucija je predvidevala 1,5 odstotno rast. V Sloveniji je bila v tem obdobju rast 3,2 odstotka, s tem, da je ocena do konca leta 2 odstotka. Se pravi, da gre za precejšnje zaostajanje za republiškim povprečjem.

Nad lanskim obsegom proizvodnje so v občini samo štiri dejavnosti: strojna industrija, proizvodnja prometnih sredstev, proizvodnja in predelava papirja in proizvodnja živilskih proizvodov. Vseh ostalih sedem dejavnosti ne dosega lanske ravni.

Značilno je, da kaže proizvodnja po padcu v začetku leta težnjo rasti, ki pa je vedno počasnejša in se je septembra prevrnila celo v negativno stopnjo. Bistveno znižanje proizvodnje v začetku leta je povzročila proizvodnja končnih lesnih izdelkov ter deloma kovinsko-predelovalna dejavnost. Obe ti dve dejavnosti in strojna industrija so imele do avgusta težnjo naraščanja, ki pa se je ustavila. Ob precejšnjih mihanjih v proizvodnji prometnih sredstev ter ob stalno manjšem obsegu proizvodnje žaganega lesa in plošč je seveda to povzročilo negativna gibanja v celotni občini.

Nekoliko drugačno podobo nam dajejo vrednostni podatki o proizvodnji po temeljnih organizacijah. Indeks rasti 109 ob rasti cen industrijskih proizvodov za 28 odstotkov pomeni še večjo realno razliko. Čeprav je vprašljivo, s kakšnimi cenami je ovrednotena proizvodnja, lahko iz manjše vrednostne proizvodnje glede na enako obdobje preteklega leta za štiri temeljne organizacije (Pohišstvo, Jelka, RotoLož in Novolit) sklepamo tudi na manjši fizični obseg. Tudi izpolnjevanje plana ni ugodno, saj je indeks za občino samo 69 oziroma 6 indeksnih točk pod letno dinamiko.

KJE SO VZROKI?

Vzroki za takšna gibanja so nedvomno tudi v posebnosti za gospodarjenje, za katere ugotavljamo, da so se vse leto zaostovali, saj gre skoraj na vseh področjih za restrikcije in ožene prejšnjih možnosti za poslovanje. Najbolj so se pogoji spremenili z junijsko-julijskim paketom ukrepov, ki je močno posegel na področje gospodarskih odnosov s tujino. Med najpogostejši vzroki pri naših temeljnih organizacijah pa so:

— Pomanjkanje surovin in reprovromaterialov bodisi domačih bodisi iz uvoza, pri čemer tudi kvaliteta domačih reprovromaterialov dostikrat ne ustreza.

— Zastarela tehnološka oprema zaradi okvar in netočnosti povzroča slabšo kvaliteto proizvodov ter zastaje. Težave so tudi pri vzdrževanju zaradi nabave rezervnih delov.

— Maloserijska proizvodnja velikega asortimana različnih elementov.

— Neprestane spremembe v proizvodnji.

IZVOZ ENAK LANSKEMU

Tudi na področju gospodarskih odnosov s tujino ne beležimo ugodnih gibanj. Izvoz se je po carinskih deklaracijah, preračunan po uradnem tečaju, povečal od 640.329.000 din na 644.811.000 din ali z indeksom 101 (konvertibilna od 583.644.000 din na 531.867.000 din ali indeks 91). Tako ostaja izvoz na lanski ravni, medtem ko je v Sloveniji ocena rasti 10 odstotkov.

Se slabši je podatek o konvertibilnem izvozu, kjer je v občini padec za 10 odstotkov, medtem ko v Sloveniji ocenjujejo rast za 15 odstotkov. V izvozu je nad lansko ravni Brest, s precejšnjim izvozom pa se je vključila Kartonaža. Občuten padec pa beležita Kovinoplastika in Avtomontaža.

Zaradi povezanosti izvoza in uvoza seveda beležimo padec uvoza, medtem ko je uvoz v Sloveniji nekoliko nad lansko ravni. Zmanjševanje uvoza je značilnost vseh večjih uvoznikov v občini. Pač pa je stopnja pokritja bistveno boljša kot v Sloveniji. Za skupno pokritje v Sloveniji je ocena 102, v občini pa je to pokritje 241,9. Ustrezno temu je pokritje za konvertibilno področje v Sloveniji 91,3, v občini pa 217,6.

Vendar se je konvertibilni delež v skupnem izvozu poslabšal od 91,1 na 82,5 in pri uvozu od 75,0 na 91,7. Skoraj ves uvoz odpade na uvoz reprovromateriala, saj je njegov delež 96,9 (konvertibilni pa 97,7).

Prilivi so v tem obdobju po uradnem tečaju znašali 676.466.000 din (od tega konvertibilni 567.481.000 din), odlivi pa 429.796.000 din (od tega konvertibilni 314.857.000 din). Iz teh podatkov je videti, da so prilivi večji od izvoza, kar kaže na dejstvo, da se del prilivov nanaša na leto 1982, ko se je izvoz povečeval. Nasprotno pa so odlivi večji od uvoza, saj so poleg uvoza zajeta še odplačila tujih kreditov. Po odlivih za odplačila tujih kreditov ugotavljamo, da zadolženost gospodarstva do tujine ni prevelika.

Delež prihodkov, doseženih na tujem trgu se je v celotnem prihodku povečal od 9,0 do 14,6. Temu je delno vzrok povečanje tečaja, delno pa dospelje plačil za izvoz blaga v letu 1982.

FINANČNI KAZALCI

Gospodarstvo občine je v prvih devetih mesecih ustvarilo za 7.971.351.000 din celotnega prihodka, kar je za 25 odstotkov več kot v preteklem obdobju. Pri tem imajo nižje stopnje rasti od povprečja v občini industrija, gozdarstvo, trgovina, stanovanjsko-komunalna dejavnost ter finančno-tehnične in poslovne storitve. Porabljena sredstva so naraščala z istim tempom kot celotni prihodek, pri čemer je bil porast amortizacije z indeksom 141 bistveno večji. Po dejavnostih na rast porabljenih sredstev ni usklajena z rastjo celotnega prihodka, zato je tudi rast dohodka zelo različna. Najnižji indeks rasti ima gradbeništvo (110), največji pa finančno-tehnične in poslovne storitve (190).

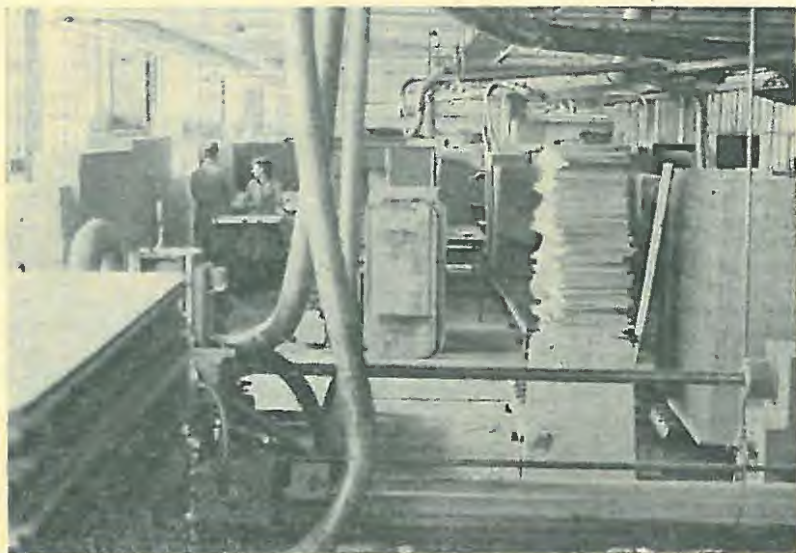
Razporejeni čisti dohodek se je povečal za 18 odstotkov, kar je ob porastu sredstev za osebne dohodke za 21 odstotkov povzročilo zmanjšanje vseh skladov, posebej pa še akumulacije. Kljub temu je rast povprečnega neto osebnega dohodka majhna (117), glede na povprečje leta 1982 pa celo samo 113. Povprečni neto osebni dohodki na mesec so znašali 14.518 din, v Sloveniji pa v prvih osmih mesecih 16.681 din, kar pomeni zaostajanja za 13 odstotkov.

Investicijska vlaganja so se povečala za 31 odstotkov in znašajo 188.211.000 din. Vendar je delež investicij v družbenem proizvodju še vedno nizek in znaša komaj 7,5 odstotka (v Sloveniji 12,8 odstotka). Zaloge surovin imajo visoko stopnjo rasti, medtem ko imajo zaloge nedovršene proizvode in gotovih proizvodov zelo majhno rast.

V delitvi dohodka pada delež dohodka za čiste osebne dohodke in za skupno porabo ter delež za akumulacijo. Poglavitni vzrok je izredno povečanje obresti (indeks 199), tako da se je delež povečal od 6,9 odstotka na 11,1 odstotka. V manjši meri pa vpliva tudi porast sredstev skupne porabe. Takšno stanje je značilno za gospodarstvo v stagnaciji, ko dohodek relativno pada, obveznosti pa ostajajo.

ENAKO ŠTEVILO ZAPOSLENIH

V prvih devetih mesecih leta 1983 je bilo zaposlenih 4904 delavcev, v enakem obdobju preteklega leta pa 4907 delavcev. Torej

Iz Brestove proizvodnje

je zaposlovanje ostalo na enaki ravni kot lani.

Število iskalcev zaposlitve je bilo v decembru 1982 91, konec septembra 1983 pa jih je bilo 88 in število se še zmanjšuje. S tem je dosežena ena izmed najmanjših stopenj nezaposlenosti v občini, pa tudi glede na republiko. Vzroka sta verjetno dva: odliv delavcev iz občine in večje nadomestitve od predvidenih.

Ce pogledamo na hitro šele kazalce gospodarjenja, kažejo zelo neugodno sliko. Sicer se je dohodek na delavca povečal z indeksom 124 in družbeni proizvod na delavca z indeksom 126, ven-

dar je to daleč za republiškim povprečjem, kjer je ta indeks 135. Osebni dohodki na delavca pa kažejo na relativno zaostajanje. Vsi ostali kazalci imajo indeks pod 100, s tem da najbolj zaskrbljuje akumulativna sposobnost.

Naj na koncu povemo, da bi nadaljevanje takšnih gibanj imelo daljnosežne posledice bodisi za osebni bodisi družbeni standard v občini. Zato je prvenstvena naloga v letu 1984 obrniti tok dogodkov v nasprotno smer, kajti letos je za to ostalo premalo časa.

P. Oblak

Težak položaj naših osnovnih šol

Ob koncu oktobra je občinski komite ZKS razpravljal o položaju naših osnovnih šol. Iz razprave, ki zajema sicer celo paleto vprašanj, poskušamo v tem prispevku izluščiti samo tista, ki se zdijo osnovna in katerih reševanja ne smemo več odlašati, če se želimo izogniti daljnosežnim posledicam. Gre za skrajno omejen maneverski prostor, v katerega so stisnjene osnovne šole, bodisi kar zadeva materialno poslovanje bodisi položaj delavcev v šolstvu nasproti drugim delavcem in tudi v pogledu samoupravnih možnosti in pravic.

Zdi se, da smo v naši občini zadnjih sedem, osem let, odkar smo z dvema zapovrstnima samoprispevkoma odločilno posegli v zanimanje prostorske pogoje našega osnovnega šolstva, skoraj povsem pozabili na to, da je treba nove prostore napolniti z novo vsebino in da tudi to nekaj stane.

Ta ugotovitev gotovo ne drži za nobeno od šol, saj so se prav v tem času kolektivni morda bolj kot kdaj koli prej trudili izboljšati svoje delo, razširiti in poglobiti možnosti za čim uspešnejši start vseh naših otrok v nadaljnje šolanje in v delo. Toda v svojih prizadevanjih so žal ostali preveč osamljeni.

Tako se je zgodilo, da naše osnovno šolstvo že daljše obdobje je močno zaostaja za siceršnjim razvojem, natančneje povedano, da gnotni pogoji za delo osnovnih šol iz leta v leto bolj zaostajajo za pogoji dela v materialni proizvodnji in tudi za tistimi v drugih družbenih dejavnostih ter da vrtoglavo naraščanje stroškov za vzdrževanje šolskih prostorov vedno bolj neusmiljeno posega po sredstvih, ki bi morala biti namenjena osebnim dohodkom zaposlenih in posodabljanju vzgoje in izobraževanja.

O gnotnem položaju učitelja je bilo letos tudi v republiki ugotovljenega že marsikaj grenkega, v naši občini pa smo se znašli skoraj čisto na koncu te slovenske revščine — na 58. mestu.

Da bi bila mera polna, si tudi tega zavidanja nevrednega mesta nismo znali enakomerno razde-

liti. Tako so delavci v starejših stavbah in z večjim številom delavcev za spoznanje na boljšem, v novjših in manjših pa v še slabšem.

Kaj nas je pripeljalo v takšno revščino, da moramo v gospodarsko tako neugodnem času biti plat zvona? Vzrokov je cela vrsta.

Poglavitna napaka je v samem sistemu indeksiranja. Kdor je pred leti nizko startal in se je ves čas držal resolucijskih omejitev — je danes revež. Drobni primer: osnovna šola v Novi vasi je lani imela en stari milijon dinarjev za potne stroške. Oktobra smo se že samoupravno odločili, kdo bo spremljal učence na šolsko ekskurzijo — zastoj. Če se tega ne najde v kolektivu, potem ostaneta dve možnosti: ali se dati v zobe kot prekoračitelj, kršitelj ali pa otroke prikrajšati za tisto bore ekskurzijo (ne izlet!), ki jo tako ali tako sami plačajo.

Resnica je tudi ta, da imamo zakon o svobodni menjavi dela še zmeraj samo v Uradnem listu. Nihče do danes namreč še ni izračunal, koliko je v resnici naše delo vredno, kolikšen delež prispevamo v skupno družbeno reprodukcijo in do kolikšnega deleža družbenega prihodka smo torej upravičeni.

V analizi smo ugotovili, da se ta menjava v odnosu proizvodnja — šola odvija skoraj izključno v obliki raznih odpadnih materialov, ki jih tovarne odstopajo šolam, da jih te potem uporabljajo pri tehničnem pouku. (Nadaljevanje na 6. strani)

Kako zagotoviti sredstva?

RAZGOVOR S PREDSTAVNIKI NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Večkrat je slišati mnenja, da premalo pišemo o delu krajevnih skupnosti, kjer naši delavci preživljajo dober del svojega časa. Obenem je bilo ob sprejemanju Brestovega delovnega koledarja za prihodnje leto in solidarnostne delovne sobote za krajevne skupnosti slišati pripombe, da želijo biti delavci seznanjeni z njihovimi delovnimi programi oziroma s tem, kako so sredstva porabljena.

To sta le dva od razlogov, da smo se odločili pripraviti o teh in drugih vprašanih razgovor s predstavniki krajevnih skupnosti. Našemu vabilu so se ljubeznivo odzvali predsednik sveta KS Cerknica **MARJAN KUSIČ**, predsednik sveta in predsednik skupščine KS Nova vas-Bloke **MIRKO DOLES** in **FRANCE ŠKRABEC**, predsednik in tajnik sveta KS Cajnarje-Žilce **ANTON INTIHAR** in **FRANC MODIC**, predsednik sveta KS Begunje **JANEZ ŠKRLJ**, predsednik sveta KS Grahovo **FRANC KRANJC** ter predsednik izvršnega sveta skupščine občine **TONE KEBE**. Predstavniki KS Loška dolina in Rakek žal ni bilo.

Iz izčrpnega in kritičnega razgovora lahko na omejenem prostoru izluščimo in strnemo le nekatere osnovne misli in ugotovitve.

KAKO SE FINANCIRAJO KRAJEVNE SKUPNOSTI?

Trajnejših in trdnjših virov za financiranje dela krajevnih skupnosti niti ni. Osnova je vendarle samoupravni sporazum z delovnimi organizacijami, ki bi morale za potrebe krajevnih skupnosti prispevati iz dohodka en odstotek, osnova pa je osební dohodek zaposlenih. Obenem pa družbeni dogovor o razporejanju dohodka v SR Sloveniji sedaj precej posega na to področje in omejuje združevanje sredstev za te potrebe. Šele ko temeljne organizacije pokrijejo iz sklada skupne porabe svoje potrebe, pridejo lahko v poravnavo obveznosti do samoupravnih sporazumov — v tem primeru tudi s krajevnimi skupnostmi.

Zato je zdaj v pripravi predlog, da bi v obdobju do leta 1985 znižali odstotek obveznosti na 0,5, hkrati pa zagotovili, da bi delovne organizacije svoje obveznosti tudi redno poravnale, poravnale pa naj bi tudi zaostanke, ki jih ni malo.

Nekaj malega (10 starih milijonov) dobijo krajevne skupnosti iz občinskega proračuna za delovanje delegatskega sistema.

Za financiranje posameznih del lahko na osnovi svojih interesov zbirajo prispevke in pomagajo s prostovoljnim delom tudi krajsani sami. Zanimivo je, da je ta oblika zaživila v manj razvitih krajevnih skupnostih, medtem ko v Cerknici, na Rakeku in v Loški dolini skorajda ne.

In končno, že nekaj časa teče širša družbena akcija, da bi sredstva zbirali tudi z enodnevnim zaslužkom vseh zaposlenih v občini, o čemer pa je še vedno slišati posamezne pripombe, pa tudi odpore.

PREMALO ODGOVORNOSTI IN ZAVESTI

Tako torej načelno. In kako je v resnici?

Potrebe po sredstvih so v vseh krajevnih skupnostih izredno velike, sredstev pa se nabere bore malo, tudi dogovorjenih. Vsi sogovorniki so ugotavljali, da gospodarstvo svoje obveznosti po sporazumih zelo slabo izpolnjuje, ali pa jih z velikimi zamudami. O tem je občinski izvršni svet pripravil izčrpno analizo (o tem smo v našem glasilu že pisali) in sklenil kar se da zaostriti odgovornost za izpolnjevanje sprejetih obveznosti.

Ugotovljeno je tudi bilo, da v osveščenosti občanov še marsikaj šepa. Namesto da bi svoje težave v svojih življenjskih okoljih reševali z lastno prizadevnostjo, pa tudi s sredstvi, pričakujejo, da jih bo reševala nekakšna abstraktna »družba«, ki da je za vse odgovorna.

To se kaže tudi v slabem delovanju delegatskega sistema. Skupščine krajevnih skupnosti so pogosto nesklepčne in vse delovno breme običajno pade na člane sveta, na nekaj zanesenjakov.

Iz nedelavnosti delegatov izvira tudi slabša obveščenosť o delu, uspehih in težavah krajevnih skupnosti, saj le malokateri delegat obvešča svoja delovna okolja o teh zadevah.

Sicer pa so kakršnikoli očitki ali pomisleki, da se zbrana sredstva v krajevnih skupnostih trošijo neracionalno, povsem nesmiselni, o čemer se lahko vsakdo prepriča. Nasprotno, vsak dinar večkrat obrnejo, pogosto pa ga oplemenitijo tudi s prostovoljnim delom in lastnimi prispevki.

KAKO JE PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH?

Težko je v nekaj stavkih zajeti vse letošnje delo, prizadevanja in težave po posameznih krajevnih skupnostih.

KS Cerknica. Letos so zbrana sredstva na osnovi enodnevnega zaslužka — 36 starih milijonov — porabili za asfaltiranje pred mrli-

škimi vežicami in pokopališčem v Cerknici (naložba je veljala 60 milijonov; sami krajsani so prispevali 12 milijonov). Letos so na osnovi sporazuma dobili le 40 odstotkov sredstev.

Sicer pa se največ potreb kaže v komunalnem urejanju prostora (ceste, kanalizacija, telefonija, razsvetljava) in sem se bo v sodelovanju s posameznimi interesnimi skupnostmi stekalo največ sredstev. Poudariti pa je treba, da so pogoji za tovrstne naložbe in za kreditiranje čedalje težji in bo marsikaj moralo počakati na boljše čase. Razmisliti bi veljalo tudi, kako del sredstev za stanovanjsko izgradnjo (to področje je v občini dokaj rešeno) preusmeriti za komunalne potrebe.

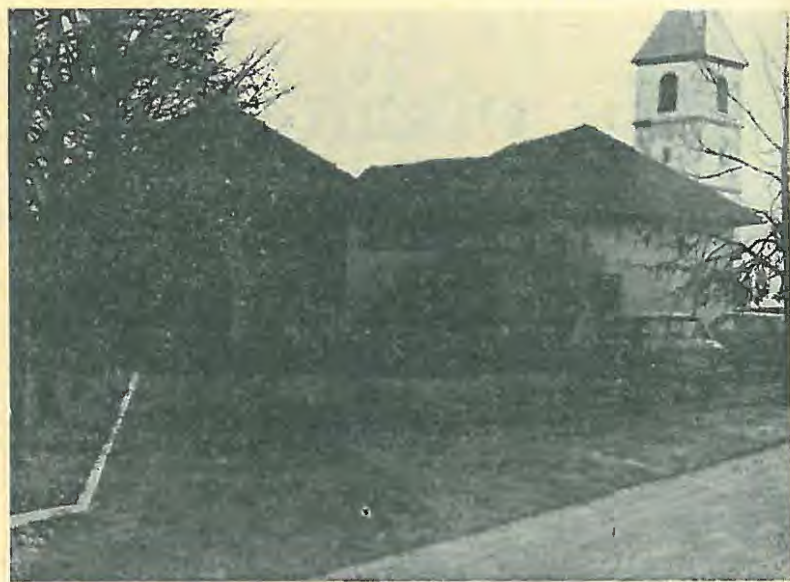
KS Begunje. Dejavnost je bila letos kar precejšnja: vodovod Begunje—Bezuljak—Kožljek, sofinanciranje telefonskih napeljav v nekaterih vaseh in izgradnje mostu čez Cerkniščico, urejanje kanalizacije po Topolu, različna vzdrževalna dela, neporavnano pa je ostalo tudi plačilo anuitet kredita za asfaltiranje ceste Begunje—Bezuljak — 16 starih milijonov. Prihodnje leto nameravajo sofinancirati telefonsko omrežje za Otave in Podslivnico. Od enodnevnega zaslužka zaposlenih pričakujejo borih 8 starih milijonov.

KS Nova vas-Bloke. Letošnji delovni načrt so izpolnili približno 70-odstotno, ker je zaradi ugodne prilagoditve vpadlo vmes še asfaltiranje ceste Nova vas—Fara, kjer je bila nosilka del krajevna skupnost; dotok dogovorjenih sredstev je bil približno polovičen.

Najbolj pereče vprašanje je sedaj in bo v prihodnje še bolj oskrba z vodo, ki je letos naravnost kritična in kar bo zahtevalo znatna sredstva, zlasti še, če mislimo na razvijanje živinoreje. Drugo vprašanje je oskrba z elektriko, ki še vedno ni zadovoljiva; in končno, zagotovitev telefonskih priključkov, da o skrajno slabih cestnih razmerah sploh ne govorimo. To so temeljne prihodnje naloge 45 vasi in zaselkov na Bloški planoti.

KS Cajnarje — Žilce. Bodisi po samoupravnem sporazumu bodisi na osnovi enodnevnega zaslužka se zbere silno malo sredstev, saj šteje krajevna skupnost malo krajsanov, pa še ti so raztreseni po številnih vaseh in zaselkih. Zato so v marsičem odvisni predvsem od zbiranja lastnih prispevkov in prostovoljnega dela. Precej je storjenega že za oskrbo z elektriko, čeprav še ni trofaznega toka, zelo pereče je vprašanje vodovoda, pa vzdrževanja cest in še marsičesa.

Skupni prihodek krajevne skupnosti znaša letno komaj 40

Letos je KS Cerknica asfaltirala prostor pred mrliškimi vežicami

do 50 starih milijonov, potreb pa je neprimerno več. Krajsani vsega ne zmorejo sami in kazalo bi najti dodatne možnosti za financiranje nerazvitih predelov, sicer se bodo razlike v razvitosti še poglobljale.

KS Grahovo. Trenutno je najbolj kritična oskrba z vodo, čeprav je zanjo prav v tem letu že dosti storjenega. Rešitev tega vprašanja je zanje trenutno najpomembnejša. Druga temeljna naloga je dokončno urejena elektrifikacija. V večjih naseljih so jo racionalizirali do največje možne mere, prihranke pa namenili za manjša naselja. In še tretja naloga — vzdrževanje in ureditev cestnih povezav, kar je v raztreseni krajevni skupnosti z malo naseljenih še posebej zahtevno.

Tudi v tej krajevni skupnosti znatna sredstva za posamezne ureditve prispevajo krajsani sami.

NACRTOVANJE JE SKORAJ NEMOGOČE

Vsi sogovorniki so si bili edini, da je v takih razmerah, ob tako negotovem in zapoznelem dotoku sredstev praktično nemogoče načrtovati prihodnje dejavnosti. Občanom namreč nima smisla

obljubljati nečesa, za kar se potem izkaže, da ni mogoče izpeljati.

Kljub temu pa je moč že iz zgornjih telegrafskih zapisov videti, da po krajevnih skupnostih skrbno gospodarijo, da imajo jasne načrte in se zavedajo, kaj je krajsanom najbolj potrebno.

V sklepnih razmišljanjih pa se je zgostilo še nekaj ugotovitev oziroma spoznanj:

— zagotoviti bi morali takšen način financiranja, ki bi zagotavljal stalen in sproten dotok sredstev, kar bi omogočalo tudi trdnjše načrtovanje;

— okrepiti bi morali sodelovanje s samoupravnimi interesnimi skupnostmi, tesneje z njimi načrtovati in združevati sredstva — v povezavi z delovnimi organizacijami;

— razbistriti bi morali merila o nerazvitosti posameznih področij in zagotavljati skladnejši razvoj vsega občinskega prostora; — predvsem pa bi se morala v zavest delovnih ljudi trdno vnesti misel, da so po opravljenem delu v »službi« tudi krajsani, ki morajo sodelovati pri razreševanju vrste osnovnih vprašanj v okolju, v katerem bivajo.

Razgovor pripravil B. Levec

Težak položaj naših osnovnih šol

(Nadaljevanje s 5. strani)

pri fiziki in drugih dejavnostih, šola pa delavcem v tovarni tu pa tam priredi kakšno proslavo. Za to res ni bilo vredno sprejemati zakona.

V takšnem položaju se delavci v šolstvu lahko samo primerjamo s kolegi v drugih občinah, pri čemer pa že samo pogled k sosedom pokaže najlepše povedano neprijetno sliko: v občini Postojna so za oddelek učencev namenili lani 645.323 din, na Vrhniki 651.439 din, v Logatcu 680.151 din, v Cerknici pa 532.174 din. Ker te številke že nekaj let naraščajo z enakim indeksom, se tako seveda poglobljajo tudi razlike; in ker so cene, recimo kurjave, čistil, papirja, hrane in tako naprej v Cerknici enako visoke kot v Logatcu — je razumljivo, da so pri nas nižji osebni dohodki in da zaostajamo v modernizaciji pouka.

Takšen položaj je tudi vzrok za to, da šolstvo v občini že leta ni napravilo nobenega koraka naprej, kar zadeva celodnevno šolo, podaljšano bivanje in druge oblike, ki so ta čas postale že obvezne: kolesarski, plavalni, smučarski tečaji, obrambna vzgoja, dopolnilni in dodatni pouk, fakultativni predmeti, bralna kultura — šolske knjižnice, strokovne službe (psiholog, pedagog, logoped...)

Eden od vzrokov za takšno stanje je nedvomno tudi slabotno delovanje celotnega delegatskega sistema v tej interesni

skupnosti. Preoblikovanje skupščine vsaj ob preteklih volitvah pri nas ni dalo nikakršnega uspeha. Nasprotno: kaže celo, da se je še tista volja in moč delegatov, kolikor je bilo prej v skupščini in v izvršilnem odboru občinske izobraževalne skupnosti, v novih organih razblinila in izničila.

Tako smo prišli v položaj, ko se moramo pogovarjati neposredno z »združenim delom« in z občinskim izvršnim svetom. Morda nas bo to navsezadnje privedlo do resnične svobodne menjave dela, čeprav bi se leta morala po zakonu odvijati prek interesne skupnosti.

Ko je občinski komite ZKS razpravljal o teh vprašanjih, tudi ni mogel mimo nekaterih — recimo naravnost — nesocialističnih teženj, ki se pod krinko stabilizacije vrivajo v našo šolo. V mislih imam predloge, ki so letos (v počitnicah seveda!) prišle iz zamenjanih misli republikanske izobraževalne skupnosti, naj bi namreč tisto, kar ne sodi v tako imenovani zagotovljeni program — to pa je goli pouk po obveznem predmetniku, brez varstva in podaljšanega bivanja, šole v naravi, brez vseh interesnih dejavnosti, dodatnega pouka in tako naprej — naj bi torej vse to plačevali starši sami. Posledice takšnih rešitev so na dlan: več znanja in razgledanosti, torej večjo moč prodiranja na višje stopnje izobraževanja bo (Konec na 7. strani)

»Okrogla miza« o problemih naših krajevnih skupnosti

Rasli so z Brestom

Tudi letošnje srečanje jubilarov je bilo srečanje prijateljstva, obujanja spominov, sproščenega kramljanja. To smo izkoristili tudi mi, da smo k razgovoru povabili nekaj jubilarov. Vseh seveda ni bilo mogoče, zato smo odbrali le nekaj »tridesetletnikov«, ki so vso ali večino delovne dobe prebili na Brestu.

Povprašali smo jih po njihovih izkušnjah, kaj se jim je v tridesetletnem delu najbolj vtaklo v spomin, pa tudi o njihovem mnenju, kako se izkopa iz sedanjih resnih gospodarskih razmer.

Pogovore so pripravili V. Šega, J. Klančar, F. Mlakar, V. Jerič in S. Knap.

Franc Avsec — TOZD Gaber

Trideset let dela je za človeka dolga doba, medtem ko je za kolektiv kot celoto dokaj kratka. Ne bom omenjal posameznih obdobij, vendar pa lahko povem, da brez težav ni šlo nikoli. Vedno smo imeli pred seboj cilje, za katerih uresničitev smo si vsi, ob vsestranskem odrekanju, prizadevali. Kar pogledamo tovarno! Nihče nam ni ničesar podaril, vse, kar imamo, je delo naših rok.

Kljub pričakovanju, da bo lažje, smo se znašli v velikih težavah. Godrnjanje in javkanje nas ne bosta rešila. Ponovno so nam potrebni delovni zagon, povezan z odrekanjem, pametne in premišljene odločitve na vseh ravneh ter visoka zavest in odgovornost pri delu in samoupravljanju.

Ivan Perušek — TOZD Gaber

Težko je reči, kaj je bilo v teh letih najbolj pomembno, saj je zgodovina našega kolektiva dokaj pisana. Vsekakor pa so bila obdobja tam od leta 1960 naprej najtežja, pa obenem tudi najlepša. Morda se to nekoliko čudno sliši, pa vendar — pripadnost kolektivu in pripravljenost za reševanje težav sta bili nepriemerno večji. Veliko je bilo odrekanih. Ob izredno slabih delovnih pogojih pa je bilo kljub temu več strpnosti med nami, več zadovoljstva in medsebojne

pomoči, kar je za uspešno delo dokaj pomembno.

Vse skupaj nas skrbi sedanje gospodarsko stanje Bresta.

TEŽAK POLOŽAJ NAŠIH OSNOVNIH ŠOL

(Nadaljevanje s 6. strani) imel bogatejši, ne pa pametnejši, bistrejši in marljivejši otrok.

Občinski komite ZK takšne predloge odločno zavrača, zavračajo jih tudi vsi naši učitelji, ki so že in so še pripravljene veliko narediti za to, da bodo naši otroci ne glede na debelino denarnice starešev v naših šolah pridobili kar največ življenjsko koristnega znanja in kolikor mogoče dobro vzgojo.

Seveda bodo morale naše šole za to svojo delovno in idejno naravnost dobiti ustrezno moralno in tudi gnotno podporo celotne občinske skupnosti, posebno proizvodne sfere združenega dela. Ne le z novimi stavbami, ki so bile v našem primeru nujne, tudi z vsebino, organiziranostjo in kvaliteto bo treba naprej. Stagnacija tudi v šolstvu

Družbeno koristno in nujno je, da veliko izvažamo, vendar se bojim, da bomo izgubili domači trg, posledice pa bodo težke. Zanimam me, ali bo kdo kdaj vedel za naša izvozna prizadevanja.

Rešitev iz sedanjega stanja je le v vestnem in odgovornem delu vseh, ne le proizvodnih delavcev. Sicer pa mislim, da imamo na Brestu premalo usposobljenega in preizkušenega strokovnega kadra, posebno pa na ključnih mestih. Vsekakor bi bilo potrebno tudi ljudi v neposredni proizvodnji bolj usposobiti za kvalitetno delo, pa tudi za odgovornejši odnos do materiala.

Franc Strle — TOZD Žagalnica

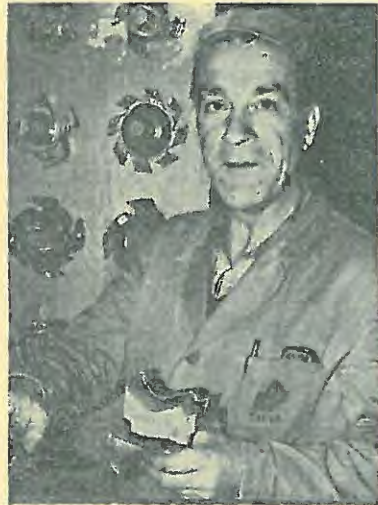

Kaj naj povem? Ne samo trideset let, ampak od kar pomnim, sem moral trdo delati. Vse sem si ustvaril z delom lastnih rok. Nisem razvajen, pa kljub temu ugotavljam, da je življenje čedalje težje, posebno za nas delavce, ki živimo le od osebnega dohodka. Močno pogrešam bolj sproščenih, toplih medsebojnih odnosov. Med nami je vse polno zavisti, pogosto pa tudi drug drugega več ne poznamo. Skratka, čas in razmere so nas medsebojno popolnoma odtujili.

Preveč razprav in govorjenja je, pa premalo koristnega, ustvarjalnega dela in premalo odgovornosti. Čas bi že bil, da bi se vsi skupaj zresnili in se zavedli položaja. Složno in odgovorno moramo poprijeti za delo, pa bomo želi tudi uspehe.

Jože Tavželj — TOZD Pohiš-tvo

Če bi hotel opisati vse dogodke iz teh tridesetih let, bi to dolgo trajalo. Najbolj so se mi vtisnili v spomin časi, ko smo začeli graditi tovarno, ki se je takrat imenovala še LIP. Spominjam se, kako smo živeli in delali, da smo zgradili današnji Brest. Takrat smo bili še mladi, zdravi in zagnani za delo. Vsak je hotel

storiti čim več, da bi imeli v prihodnosti več od tega, kar smo gradili, da bi imeli naši kasnejši rodovi boljše življenje kakor smo ga imeli mi.

Težko si je danes predstavljati, koliko volje do dela smo imeli. Tudi tako trdnega tovarništva kot tedaj najbrž v nobeni generaciji ne bo več.

Ko smo gradili tovarno, smo bili najbolj srečni ljudje na svetu; vendar tudi danes ne smemo pozabiti, kako smo hodili po blatu in delali na njem. Sedaj pa delamo v čistem in ogrevanem prostoru. Tedaj smo se zavedali, da bomo z našim delom ustvarili boljše delovne pogoje, boljše življenje v naši socialistični družbi.

Naj bi se danes naša mlada generacija vsaj malo zamislila, kakšno življenje smo imeli takrat, ko smo ustvarjali temelje za boljši jutri nas vseh, boljše prihodnost in srečo vseh delovnih ljudi.

Kovali smo prihodnost in še jo kujemo. Zato bodimo bolj delavni, tovariški in složni, saj se samo v slogi kuje naša moč. Iz naših gospodarskih zagat se bomo rešili le tako, da bomo spoštovali delo vsak na svojem delovnem mestu, od vodilnih delavcev pa do tistega delavca, ki gara za strojem.

Anton Cvetko — TOZD Tapet-ništv

Njegova tridesetletna delovna povezanost z Brestom se je začela 4. 8. 1948. leta, ko je nastopil vajeniško dobo v cerkniški tovarni in s prvo pravo zaposlitvijo kot vodja strojnega oddelka. Po odsluženi vojaščini leta

Letošnje srečanje jubilarov

LETOŠNJE SREČANJE JUBILANTOV JE BILO 28. OKTOBRA — KOT OBICAJNO V DELAVSKI RESTAVRACIJI TOZD POHIŠTVO

Letos je delovni jubilej praznovalo 187 delavcev. Srečanje je začel vodja organizacijsko-kadrovske službe Janez Otoničar. Pozdravil je vse prisotne, čestital k delovnemu jubileju in jubilarom zaželil novih uspehov pri delu, zdravja in zadovoljstva.

Glavni direktor delovne organizacije Tone Kraševac, ki je letos tudi praznoval delovni jubilej, je v svojem imenu in v imenu organov upravljanja podjetja pozdravil prisotne in jim čestital k delovnemu jubileju. Obširno je spregovoril o trenutnem gospodarskem položaju Bresta in posameznih temeljnih organizacij. Opozoril je na dosledno izpolnjevanje sprejetih ukrepov za uresničitev letošnje poslovne politike in plana, na spoštovanje sprejetih dogovorov in nalog. Nekatere temeljne or-

ganizacije je opozoril tudi na uresničevanje internih sanacijskih programov. Vse te ukrepe moramo izpolnjevati, če hočemo, da bomo izboljšali naše sedanje likvidnostno stanje. Zaostri moramo odgovornost na vseh področjih poslovanja. Prisotne je pozval, da bi se tudi v prihodnje trudili z boljšim in kvalitetnejšim delom za ugodnejše poslovne rezultate, povsod tam, kjer delajo in upravljajo.

Po krajšem kulturnem programu so direktorji temeljnih organizacij razdelili jubilarom nagrade. Kot je že prišlo v običaj, so se jubilarje tudi skupinsko fotografirali po posameznih temeljnih organizacijah.

Po pogostitvi so se jubilarji še bolj sprostili; zapeli so, zaplesali, pa tudi šaljevci so prišli na svoj račun. Škoda je le, da je bilo treba srečanje prezgodaj končati, saj so delavci iz popoldanske izmene že prihajali na topli obrok.

J. Klančar

1957 se je Tone zaradi kadrovskega potreb preselil v Martinjak in leta 1962 zaradi potreb zopet v cerkniško tovarno, kjer je opravljal dela obratovodje, med tem časom je opravil tudi delovodsko šolo. Zopet se je selil v Martinjak leta 1965 in od leta 1968 dalje opravljal dela in naloge vodenja vzorčne delavnice. Premestitvam še ni bilo konca. Leta 1976 je prek Bresta odšel v Kanado, po povratku leta 1977 pa v TOZD Tapetništvo. Upa, da se mu ne bo treba več seliti.

Najbolj so mu ostala v spominu vajeniška leta kot leta mladosti in kot težka v primerjavi z delom današnjih učencev v gospodarstvu. Dopoldan vajenec v tovarni, popoldan učenec v šoli. Seveda ne bo pozabil tudi obeh požarov v Cerknici in v Martinjaku in dela pri obnovi obeh. Pomembne in nepozabne so tudi prelomnice v proizvodnji pohišstva in sicer prehod od šelaka na nitro lak, od panel plošč na iverke in druge.

Današnje gospodarske težave pa nekako ne gredo skupaj s stalnim bojem za boljši jutri. Ogromno je napredka v pogledu delavskega standarda in pogojev dela, skrbi pa ga padajoči osebni in družbeni standard. Rešitev iz teh težav ni enostavna; morda bi moral v našem sistemu dejansko več vplivati in odločati delavec na podlagi samoupravljanja in ne država s predpisi in zakoni.

Stane Štritof — TOZD Masiva

Ob delovnih jubilejih se ob pogovorih radi srečujemo s sodelavci, še posebno, če so to delavci s tridesetletnimi delovnimi izkušnjami. Iz svojih izkušenj nam povedo o tem, kar se jim je najbolj vtisnilo v spomin, pa

tudi nakažejo poti, ki naj vodijo v boljši jutri.

O tem sem se pogovarjal z jubilarom Stanetom Štritofom.

Najbolj se mu je vtisnil v spomin dogodek iz leta 1954, ko je v juliju požar popolnoma uničil tovarno v Martinjaku. Da pa je bila nesreča še večja, je bila ravno v maju opravljena notranja rekonstrukcija, pri kateri so zamenjali nemalo število strojev. Tako je bil ves trud zaman.

Ob tej katastrofi velja omeniti nepopisen trud in prizadevanost vseh delavcev, ki so z udarniškim delom uspeli usposobiti proizvodnjo že do zime, ko je v novih prostorih ponovno stekla proizvodnja.

Rešitev iz sedanjih težav, ki niso majhne, vidi Stane edino v aktiviranju vseh notranjih rezerv bodisi v tehnološki opremitvi bodisi v osebni odgovornosti vseh. Pa tudi izvoz je postal vse bolj zanimiv, kar se že kaže v sedanjih rezultatih poslovanja. (Nadaljevanje na 8. strani)

Rasli so z Brestom

(Nadaljevanje s 7. strani)

Julka Hvala — Skupne dejavnosti

V tridesetih letih mojega dela je bilo toliko dogodkov, da se težko omejim samo na enega.

Brest se je v teh tridesetih letih zelo razvil. Marsikaj se je spremenilo v proizvodnji, organizaciji in v medsebojnih odnosih. Veliko je narejenega tudi za boljše počutje delavcev. Organizirani so prevozi na delo in z dela v vse smeri, dobra topla malica, ki je zelo poceni, obratna in zobna ambulanta, okrepčila na delovnem mestu, regresirano letovanje na morju v počitniških prikolica, pa še bi lahko naštevala... Pred tridesetimi leti vsega tega ni bilo.

Sedanji položaj našega gospodarstva in Bresta je nezavidljiv. Ker se vse spreminja, upajmo, da se bo tudi današnje stanje popravilo na bolje.

Brest se bo iz sedanjega položaja izvil predvsem z boljšim delom in z boljšo organizacijo. Boljšo organizacijo vidim tudi v tem, da se spremeni način nagra-

jevanja; bolje naj bo nagrajen priden in uspešen delavec, ki dosega boljše delovne rezultate. Posebno je to pomembno v času, ko v proizvodnji posameznih programov zamujamo. Poostri bi morali tudi kontrolo kvalitete izdelkov. Zaostri moramo disciplino in red na vseh ravneh in v vseh delovnih okoljih — v proizvodnji in v režiji.

Vsak naj po svojih močeh pošteno dela na svojem delovnem mestu, pa bomo dosegli tudi uspehe.

France Kranjc — TOZD Prodaža

Posebni spomini iz tako razgibanega Brestovega razvoja skoraj ni. Vzdrževanje strojev in naprav namreč zahteva, da sleherni dan spremljaš vse, kar se dogaja in ustrezno ukrepaš.

Poleg vzdrževanja je bilo treba vedno sodelovati tudi pri vsaki novosti v razvoju Bresta. Naložbe so se nepretrgano vrstile, bodisi

po posameznih oddelkih bodisi pri izgradnji celotnih tovarn. Pri gradnji je bilo treba sodelovati od temeljev dalje, saj so bila solidna gradbena dela osnova, da si lahko vgrajeval naprave

in postavljaj opremo brez dodatnih del. Poudariti je treba požrtvovalnost in pripravljenost delavcev za delo pri rekonstrukciji ali novogradnji, čeprav je bilo treba delati v nenormalnih pogojih. Zavedali so se, da gradijo boljše objekte, s sodobnejšo tehnologijo in urejenimi delovnimi pogoji.

Včasih me motijo govorice, da smo preveč neracionalno trošili, s čimer ne bi soglašal. Nenehno smo si prizadevali za kar najbolj racionalno opremo, naprave in napeljave. Pri tem delu tudi skoraj ni bilo prostih popoldnov, sobot ali nedelj. Vse je bilo podrejeno velikemu cilju, razvijati Brest. Mislim, da bo proizvodnja tudi v prihodnje zahtevala stalno posodabljanje, pa tudi nove gradbene rešitve.

Sedanji Brestov položaj je odraz stanja v svetovnem gospodarstvu. Tudi v preteklosti je bilo tako. Stalno so bile zahteve po novih, zahtevnejših proizvodih in večji storilnosti. Tudi v prihodnje bistveno ne bo drugače, saj Brestovi delavci ne bodo mogli kaj dosti vplivati na zunanje dogodke, morali pa se jim bodo kar najbolj učinkovito in uspešno prilagajali.

Alojz Hiti — Skupne dejavnosti

V tridesetih letih se zvrsti toliko dogodkov, da se je težko opredeliti le za enega. Vsak je lahko po svoje pomemben. Živo pa mi ostajajo v spominu prva leta zaposlitve.

To je bilo obdobje, ko se je pričela industrija resneje razvijati. Za čim hitrejši razvoj in za ustvaritev boljših delovnih pogojev pa je bila potrebna skrajna prizadevnost na vseh področjih dela. S skromnimi delovnimi sredstvi in ob slabi prehrani so bili doseženi izredni delovni uspehi. Seveda pa je bilo porabljenega tudi več delovnega časa, saj je bilo poleg rednega

šestdnevnega tednika pogosto tudi udarniško delo ob nedeljah.

Kljub izrednim naporom pa je bilo takratno življenje na nek način lepo. Med delavci je bilo pravo prijateljsko vzdušje in ne spomnim se, da bi se kdo neplačnemu delu izogibal. Vsak se je po svojih močeh trudil, da čimprej dosežemo »boljši jutri«.

Dobro se spominjam tudi »Brestovih najboljših let« 1967—1969. Bili smo pretežni izvozniki. Osebnih dohodkov so bili prvič dotlej zadovoljivi. Temu primerni so bili tudi produktivnost in vsi ostali kazalci gospodarjenja. Nepozabni so tudi dogodki, ko smo dajali v obratovanje obnovljene tovarne v Martinjaku in Cerknici ter novozgrajene Iverko, Zagalnico in Mineralko. Tedaj se še posebno odražajo pri-

zadevnost vsega kolektiva, pomembnost združevanja sredstev dohodkovnosti. Zato nam je in enotnost pri novih naložbah.

Nedvomno je glavni vzrok za stanje, v kakršnem smo, svetovna gospodarska kriza. Vendar mislim, da to ugotovitev le preveč poudarjamo in da imamo precej težav tudi po lastni za-

slugi. Vprašanje je, ali je bila v zadnjih letih naša tržna usmerjenost pravilna. Najbrž nam izvoz ni bil zanimiv zaradi nizke zdaj toliko težje, ko je treba v tako zaostrenem položaju zunanji trg znova osvajati in »izvažati za vsako ceno«.

Naši nezavidljivi gospodarski uspehi so posledica tudi slabe notranje organiziranosti. Za boljšo organiziranost rabimo ustrezen kader. Le-ta pa odhaja od nas na manj zahtevna in bolj plačana delovna mesta.

Menim, da se bodo stvari obrnile na bolje le tedaj, če bomo uspeli razporediti pravega človeka na pravo mesto in ga za njegovo delo primerno nagraditi. Šele potem lahko od njega zahtevamo polno odgovornost.

Zniževanje stroškov in omejevanje porabe je potrebno doseči na vseh ravneh. Prepogosto namreč postavljamo zahteve po omejevanju stroškov tam, kjer ne moremo ničesar prihraniti. V nekaterih oblikah trošenja pa se obnašamo kot da živimo v najboljših časih. Pri tem ne mislim le na Brestove razmere, temveč na dogajanje v širši družbeni skupnosti.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

LEACH P.: Otrok od rojstva do šole

Priročnik, v katerem spoznavajo starši svoje otroke ter s tem tudi njegove in svoje težave.

HILL R. B.: Hanta Jo

Indijanska saga, kronika o kulturi in življenju ameriških Indijancev v 18. in 19. stoletju, oprta na plemensko kroniko.

STELE F.: Grintovci

Predstavitev slovenskega planinskega sveta s črno-belimi fotografijami in bibliografijo o Grintovcih.

KOVAC P.: Špelce

Zgodba o treh različnih otroštvih. Skupaj s tremi deklicami hodimo v šolo, spoznavamo prijateljstvo, strah... in se sprašujemo, kaj bo jutri.

Tone Kebe

Notranjski pevabacci

Tudi za naš novi podlistek smo se za sodelovanje dogovorili s cerkniškim rojakom, in sicer s Tonetom Kebetom, ki sicer živi v Ljubljani, je pa z vsem svojim sedanjim delom tesno povezan z Notranjsko in njenimi ljudmi.

Svojo življenjsko pot je že zgodaj povezal z našim revolucionarnim in narodnoosvobodilnim gibanjem, saj je že junija 1942. leta odšel v partizane. Po vojni je delal na različnih zahtevnih mestih, po upokojitvi pa se je posvetil predvsem raziskavam narodnoosvobodilnega boja na našem območju; njegovo vedno iščočo zanimanje pa posega tudi na druga področja človeškega delovanja. Posebej velja omeniti njegovo sodelovanje pri Notranjskih listih. Za svoje dosedanje delo je dobil tudi letošnje občinsko priznanje — »19. oktober«.

Pričujoči podlistek je sicer pred dvema letoma že izhajal v TV-15, vendar ga želimo predstaviti tudi širšemu krogu naših občanov. Iz obsežnega teksta smo izbrali le posamezne dele oziroma le nekaj osebnosti.

In še to: morebitne pripombe, dopolnila ali popravke k objavljenemu gradivu pošljite uredništvu našega glasila ali pa neposredno piscu.

Partizanska zgodovina je še vedno nepopoln list, ki čaka na dopolnitev. Čeprav so spomini zbledeli in pomrli nekateri pomembni pričevalci, je še vedno čas, da se spomnimo ljudi, ki še niso dobili dovolj prostora v partizanski publicistiki.

S skrajšanimi spominskimi zapisi bomo osvetlili nekatera imena padlih in po vojni umrlih notranjskih prvoborcev. To bodo le drobci iz njihovega deleža k velikemu boju svobodoljubnih sil za zmago nad nasiljem in za nove odnose med ljudmi.

Ludvik Lovko-Bobnar

Ludvik Lovko-Bobnar je veliko predvoino in medvojni ime, ki ga pozna skoraj vsa notranjska dolina od Planine, Rakeka, Cerknice, Loške doline in Babnega polja do hrvaške

meje, pa tudi prebivalci obmejnih primorskih krajev.

Rojen je bil v Cerknici 3. oktobra 1908. leta pod slikovito Slivnico, ob znamenitem Cerkniškem jezeru, v majhni pritlični hiši, pogreznjeni pod rob prašne ceste na Peščenu. Ta del Notranjske pa je znan še po skopi zemlji in revščini, ki je ljudi še v prejšnjem stoletju gnala v svet. Zaposlitev so iskali onkraj »velike luže« ter v belgijskih in francoskih rudnikih in gozdovih, da so si prislužili boljši kos kruha. Mnogi se nikoli niso vrnili.

Ludvik je že zgodaj spoznaval socialne krivice. Občutil je pomanjkanje v prvi svetovni vojni, doživil premike mejnikov, ki so jih šele po rapalski pogodbi pomaknili nekaj kilometrov stran. Opazoval je moč naraščajočega fašizma, zastraševa-

nje z orožjem in utrjevanje meje ter doživel konec jugoslovanske vojske. V družini je bilo sedem otrok in štirje so morali od doma. Oče Anton je premogel majhno kmetijo in kolarsko obrt. Pri njem se je Ludvik izučil za kolarja in dokončal obrtno šolo. Potlej je ostal doma in pomagal pri poklicu in na kmetiji.

Po prvi svetovni vojni se je njegov oče vključil v politično življenje in je deloval v kmečki stranki. Kmalu so ga izvolili za župana, ker je med ljudmi užival zaupanje. Tudi Ludvik se je »nalezel« političnih nazorov in spoznaval življenjski utrip malega človeka.

Leta 1924 se je šestnajstleten vključil v gasilsko godbo in ji ostal zvest do zloma jugoslovanske države. Sodeloval je tudi v gasilskem društvu.

ZAČETKI POLITIČNEGA DELOVANJA

V letu 1930 se je z Unca v Cerknico preselil kolar Jože Petrovčič,

doma iz Borovnice, ki je bil komunistično usmerjen in so ga zaradi propagandnega delovanja preganjali, pa tudi že obsodili. Najbrž zaradi stanovskega položaja se je Ludvik kmalu zblížal z njim, se navzemal komunističnih nazorov in jih začel tudi sam razlagati. Ko je Ignac Voljč z Vrhniko leta 1932 v Cerknici osnoval partijsko organizacijo, je bil Ludvik vključen vanjo. Sekretar je postal Jože Petrovčič, člani pa so bili Jakob Kranjc, Ludvik Lovko in France Mele (Primšar).

Po letu dni delovanja in širjenja propagande so po izdajstvu aretirali številne komuniste od Ljubljane do Loške doline. Ker jih je bilo največ z Notranjske, so procesu nadeli ime »notranjski proces«. Najprej so pozaprl 32 ljudi in devet so jih po zaslišanju izpustili, triindvajset pa so jih obsodili na daljše zaporne kazni in na izgubo političnih pravic. Vsi cerkniški komunisti so se znašli za zapahi, še preden so uspeli pridobiti nove sodelavce.

Pozaprl so jih v juniju leta 1933 in v februarju prihodnjega leta obsodili. Ludvika je izdalo opozorilno pismo, ki ga je skrivaj poslal aretirani Petrovčič iz ječe, naj nič ne pove o sestajanju, razširjanju letakov in drugem. Pri zaslišanju so Ludvika pretepali in mu razbili spodnjo čeljust.

Seveda je tedaj marsikdo od aretiranih klonil zaradi neizkušenosti in zakon o zaščiti države je zadeval v polno.

Mogoče bi bilo prav, če se na to obdobje ozremo nekoliko kritično, saj so po ublažitvi Živkovičevega nasilja v letu 1932 delali komunisti premalo previdno. Skoraj povsod so pripravljali vstajo, ne da bi za to imeli osnovne možnosti. Takrat še niso bile dobrega izdelane taktične oblike bojevanja proti razrednemu sovražniku in kapitalistični vladavi-

ni. Vizija komunizma je bila v ospredju, toda zavita v kopreno neštetih neznank. Zato so bila komunistična žarišča na Notranjskem razmeroma lahko odkrita.

Po prestani kazni nihče izmed obsojenih cerkniških komunistov formalno ni bil več povezan v komunistično organizacijo.

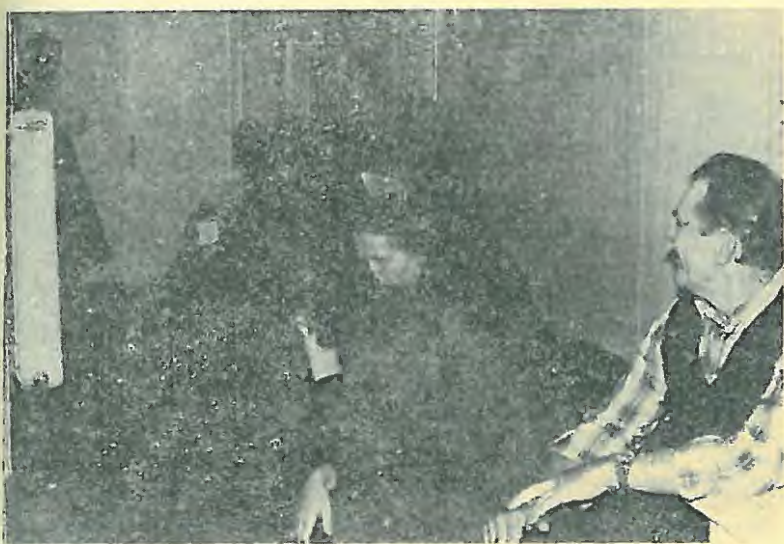
O sodnem procesu Ludvik Lovko ni rad govoril. Svet, ki ga je povzdigoval in se navduševal zanj, je naenkrat postal iluzoren, sanje so se razblinile v nič. Klonil je pod udarci izdajstva in neizkušenosti in za nekaj časa politično območeval. V sebi pa je čutil, da se nekaj mora zgoditi in da komunizem ne more zamreti. Še bolj je sovražil vse krivično. To je vselej izpričeval in govoril o pravičnih odnosih med ljudmi.

Partijska nepovezanost in politična osamljenost sta bedeli kot senca nad njegovo žlahtno preteklostjo in sam sebi je očitil, da ni storil več za komunistično stvar. Zakaj črna pika, kje je storil napako...

Potlej sta z obsojenim Francetom Meletom še močneje delovala pri gasilcih, še bolj pa pri gasilski godbi. Po odhodu dr. Cirila Kraševca v letu 1936 je Ludvik postal njen kapelnik. V godbi je bil močan levičarski vpliv in nobeni stranki ni uspelo, da bi godba postala orodje političnih prepričkov. Pozneje so skoraj vsi godbeniki postali pristaši NOB.

Ludvik je menda zaradi tradicije ali pa zaradi prikrivanja pred oblastmi zahajal tudi v cerkev. Po letu 1938 pa je vanjo zašel samo takrat, ko je moral nastopati kot kapelnik godbe. Ob žolčnih napadih kaplana Antona Kovačiča, ki jih je namenil komunizmu in španski revoluciji, sta oba z Meletom izoričala svojo pripadnost in solidarnost z bojevniki proti fašizmu, zato sta prenehala poslušati besede katoliških fanatikov.

(Se bo nadaljevalo)

Čakalnica v naši obratni ambulanti

Rekreacija delavcev — manj izostankov z dela

Znano je, da telesno utrjeni ljudje lažje prenašajo bolezni in kirurške posege ter potrebujejo manj časa za okrevanje.

Zdravje je človekova življenjska blaginja. Dokler smo zdravi, se nam zdi, da je to nekaj samo po sebi razumljivega; šele tedaj, ko se podre ravnotežje v nas, se zavemo, da smo izgubili nekaj neprecenljivega. Sodoben način življenja zahteva od človeka nenehno telesno in duševno odpornost. Zato pa moramo imeti pripravljene tudi nekakšne notranje rezerve, da smo se sposobni upirati škodljivim vplivom okolice.

Takšna in podobna vprašanja o zdravju in športni rekreaciji preučujejo na Švedskem že od leta 1969. Najprej so se raziskovalci zanimali za športno rekreacijo in pravilno prehrano. Pozneje so preučevali tudi vpliv dolgotrajnega sedenja, alkohola in nikotina na človeški organizem. Dosedanje raziskave so pokazale znane domneve zdravnikov, da so rekreativni športniki na delovnem mestu zanesljivejši, da jih spretnost varuje pred poškodbami, da porabijo manj zdravil, so manj debeli in bolj odporni proti stresu. Tako so v neki delovni organizaciji na Švedskem po devetih letih ugotovili, da so delavci iz skupine rekreativcev zaradi zdravstvenih

razlogov izostali z dela 4673 dni, delavci, ki se ne ukvarjajo z rekreacijo, pa 13.478 dni. Razlika je res velika.

Takšni in podobni podatki dovolj zgovorno pričajo, da je pravilna usmerjenost v športno rekreacijo poleg zdravstvenega pomembna tudi iz gospodarskega vidika.

Zato se sprašujemo, ali smo dovolj storili za dobro počutje svojega telesa in zdravja. Kolikokrat na teden si vzamete vsaj nekaj uric prostega časa za svoje telesno in duševno utrjeno telo? Morda so ta vprašanja malce preveč neposredna. Kako pritiči s športnim delovanjem? Tudi to je vprašanje. Vendar je možnosti dovolj. Lahko začnete s preprosto telesno vajo, hojo. Hoja je osnovna oblika našega gibanja. Je najbolj preprosta, najcenejša, najbolj dostopna in dokaj učinkovita telesna dejavnost. Kako bi začeli? Vsaj vsak dan bi morali intenzivno hoditi tričetrt ure. Lahko po ravnem, lahko pa tudi po valovitem zemljišču. S to vajo si bomo okrepili različne mišice v našem telesu, najbolj pa srce, ki gibanje najbolj potrebuje, da bo zdravo.

Ob koncu tega pisanja bi vam radi zastavili tudi kratko anketo, na katero bi želeli čim več odgovorov.

J. Zakrajšek

ODREZI!

ANKETA

1. Ali se ukvarjate s športno rekreacijo?
DA NE (obkroži)

2. S katero vrsto športa se ukvarjate? (naštej)

3. Ali menite, da bi bilo v Brestovem obzorniku dobro objaviti posamezne napotke za različne vrste rekreacije?
DA NE (obkroži)

4. Za katero vrsto rekreacije bi se odločili?
(nogomet, odbojka, košarka, izleti v naravo, kolesarjenje, streljanje, kegljanje, smučanje)
(Okrožite ustrezno zvrst)

ANKETO IZPOLNIL:

NASLOV NA DOMU:

ODREZI

Vse, ki boste izpolnili anketne liste, bomo uvrstili v žrebanje za lepo knjižno nagrado. Podeljene bodo tri knjižne nagrade. Rok za oddajo ankete je 10. december 1983.

Izpolnjene anketne liste lahko oddaste v tajništvo vaše temeljne organizacije, ki jih bodo posredovale Miri Drobnič v skupnih dejavnostih. Lahko pa jih tudi pošljete na naslov: ZTKO Cerknica, Gerbičeva 32.

Podatke, ki jih bomo dobili, bomo uporabili za organiziranje športnih dejavnosti v vaši delovni organizaciji.

Bolniška v breme delovne organizacije

Težke gospodarske razmere vplivajo tudi na razvoj zdravstvenega varstva. Nastali položaj je zahteval spremembe in dopolnitve samoupravnih sporazumov o temeljnih planov in drugih samoupravnih sporazumov. V prihodnje naj bi zaostri odnos do normativov in standardov, da bi tako spodbudili prizadevanja za boljše in smotnejšo organizacijo dela delavcev v zdravstvenih organizacijah, njihovo večjo povezanost in skrb občanov za svoje zdravje.

Samoupravni sporazum o ureditvi zdravstvenega varstva, ki se bo v celoti uporabljal od 1. 1. 1984 dalje, podrobneje določa posamične pravice in obveznosti glede zdravstvenih storitev in socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom.

Zdravstveno varstvo si bomo zagotavljali po načelih vzajemnosti in solidarnosti v temeljni, delovni ali sestavljeni organizaciji združenega dela, v občinski, medobčinski ali zdravstveni skupnosti Slovenije. Tako bo potrebno v organizacijah združenega dela zagotoviti pravice do

a) preventivnih zdravstvenih pregledov;
b) storitev, ki se nanašajo na zdravstveno varstvo pri delu;
c) zdravstvenih ukrepov, ki krepijo zdravje in delovno sposobnost;
d) posebnega zdravstvenega varstva delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo;
e) zdravstvenih storitev, ki preprečujejo, odkrivajo, zdravijo in rehabilitirajo poškodbe pri delu in poklicne bolezni.

Za omenjene storitve bomo zagotovili sredstva delavci združeni v TOZD oziroma delovno skupnost ali z združevanjem sredstev po načelu solidarnosti v delovni ali sestavljeni organizaciji. Za storitve, ki so navedene pod točke »e«, bo zagotovljena solidarnost tudi na ravni občinske zdravstvene skupnosti.

Za ostale storitve si bomo uporabniki zagotavljali pravice z združevanjem sredstev v zdravstveni skupnosti in sicer na načelih solidarnosti in vzajemnosti. Največja novost in sprememba, ki jo sporazum prinaša, je na področju zagotavljanja socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom.

Pravica do socialne varnosti obsega:

— nadomestilo osebnega dohodka,
— povračilo potnih stroškov ob uveljavljanju zdravstvenega varstva,
— pogrebno,
— posmrtno.

Nadomestilo osebnega dohodka za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe bomo morali od 1. 1. 1984 dalje v celoti zagotavljati v delovni organizaciji iz lastnih sredstev oziroma z uveljavljanjem dogovorjene solidarnosti.

Nadomestila osebnih dohodkov, ki se bodo izplačevala iz sredstev, združenih v zdravstveni skupnosti, se bodo nanašala le na odsotnost z dela zaradi transplantacije kože, živga tkiva ali drugih organov v prid druge osebe, ob dajanju krvi, izolaciji in spremitvi, ko to odredi zdravnik, za potne stroške v te namene, pa tudi za nego obolelega ožjega družinskega člana in zaradi bolezni oziroma poškodbe za tisti del, za katerega združujemo sredstva v skupnosti.

Poleg omenjenega bodo zdravstvene skupnosti zagotavljale sredstva še za potne stroške delavcev in njihovih družinskih članov ter za pogrebne in posmrtnine. Višino nadomestila osebnega dohodka za čas odsotnosti z dela bo potrebno določiti v samoupravnih aktih delovne organizacije. Nadomestilo nikakor ne bo smelo biti višje od delavčevega osebnega dohodka, če bi delal, in ne nižje od minimalnih življenjskih stroškov, ki jih objavlja Zavod za statistiko v Uradnem listu SRS. Nadomestila morajo biti določena najmanj v višini:

— 75 % od osnove za prve tri dni odsotnosti z dela in za ves čas odsotnosti zaradi nege obolelega ožjega družinskega člana;

— 80 % od osnove od četrtega do petnajstega dneva odsotnosti;
— 85 % od osnove od šestnajstega do tridesetega dneva odsotnosti;

— 90 % od osnove od enaintridesetega dneva dalje;

— 100 % od osnove za vojaške invalide, udeležence NOB, ki imajo čas udeležbe v vojni ali čas aktivnega in organiziranega dela v NOB priznan v dvojnem trajanju najmanj od 1. 1. 1945 do 15. maja 1945, za borce španske narodnoosvobodilne vojne ter udeležence narodnoosvobodilnega gibanja Grčije ter za delavce in druge delovne ljudi, ki so odsotni zaradi poklicne bolezni, poškodb pri delu, transplantaciji živga tkiva ali organov v prid druge osebe ali zavoljo dajanja krvi.

Osnova za nadomestilo osebnega dohodka je mesečno povprečje, izračunano iz osebnih dohodkov, ki jih je delavec dobil za svoje tekoče in minulo delo po zaključnem računu v minulem koledarskem letu za čas, ko je delal. Za izračun osnove se ne upošteva:

— osebnega dohodka za pogodbeno delo, honorarjev, pa tudi nagrad za dolgoletno delo in podobno, čeprav se po splošnem aktu delovne organizacije priznavajo za osebnega dohodka;

— prejemkov, ki pomenijo povračilo stroškov (dnevnic, kilometrine, terenski dodatek, dodatek za ločeno življenje, regres za letni dopust);

— prejemkov v naravi, razen ko pomenijo sestavni del delavčevega osebnega dohodka po posebnih predpisih;

— nadomestilo osebnega dohodka zaradi začasne delovne nezmožnosti zavoljo bolezni, poškodbe, nege in poroda, nadomestila v času začasne nezaposlenosti oziroma drugi socialni prejemki.

Osnova za nadomestilo osebnega dohodka se bo delavcem, ki bodo odsotni z dela več kot 6 mesecev, valorizirala dvakrat v letu in sicer ob koncu prvega in drugega polletja koledarskega leta.

Omenili smo nekatera najbolj bistvena in zanimiva določila novega sporazuma.

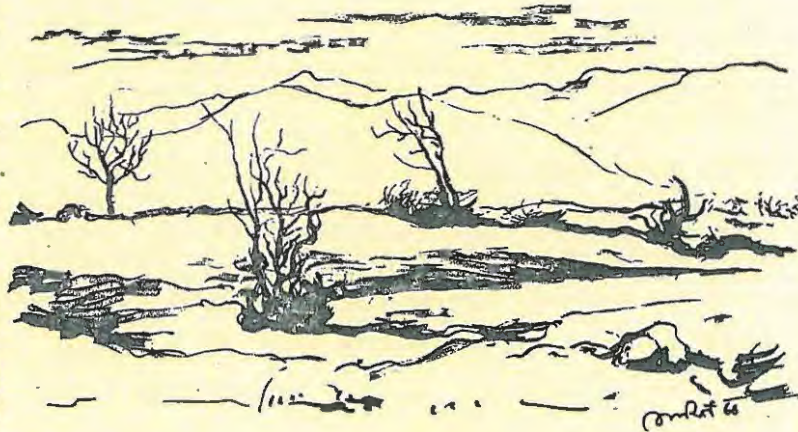
Zmanjšuje se obseg solidarnosti, ki smo jo do sedaj uveljavljali na osnovi naših prispevkov v zdravstveni skupnosti. Mnogo večje breme v finančnem smislu in tudi večja odgovornost za zdravje delavcev bo sedaj prešla na delovne organizacije.

Že dosedanje izplačevanje nadomestil osebnih dohodkov za čas odsotnosti z dela do 30 dni, ki gre v breme delovne organizacije, predstavlja velik izdelek, zato bo potrebno v prihodnje temu področju posvečati mnogo več pozornosti, še posebej pri ukrepih za preprečevanje obolenj.

Občinska zdravstvena skupnost pripravlja dopolnilo k samoupravnemu sporazumu o temeljnih planih za obdobje 1981—1985 in sicer na osnovi zakona o zdravstvenem varstvu in aneksa št. 2 k samoupravnemu sporazumu o temeljnih planih zdravstvene skupnosti Slovenije.

Dopolnilo bo v javni razpravi od 22. novembra do 25. decembra in bo vsebovalo tudi predlog znižanja prispevne stopnje in sicer (približno) z 0,45 % na 0,30 % iz bruto osebnih dohodkov in z 10,95 % na 10,85 % pri prispevkih iz dohodka.

P. Kovšca

Streleške novice

Z VOJAŠKIM OROZJEM VEDNO BOLJŠI

Strelci iz Cerknice, člani ekipe občinskega štaba teritorialne obrambe, so sodelovali na 14. odprtem prvenstvu ljubljanskega armadnega območja. Ekipo so sestavljali po dva strelca s pištolo, avtomatsko in polavtomatsko puško. Rezultati so iz leta v leto boljši in letos je ekipa zasedla drugo mesto.

Z malo več športne sreče bi bil uspeh še večji. Ekipe so bile namreč zelo izenačene. K uspehu naše ekipe so veliko pripomogli sami strelci, ki so na lastno pobudo hodili na treninge. Tudi občinski štab si je prizadeval za dobro orožje, medtem ko je bil pri številu nabojev dokaj skromen.

REZULTATI:

Pištola:
Ekipno krogov
1. Izobraževalni center RSNZ 325
2. OŠ TO Radovljica 323
3. OŠ TO Cerknica 321
Posamično

9. mesto Janez MATIČIČ 161
10. mesto Jože KEBE 160

Avtomatska puška:

Ekipno krogov
1. OŠ TO Radovljica 336
2. OŠ TO Trebnje 321
3. OŠ TO Cerknica 320
Posamično

3. mesto Franc MAHNE 168
12. mesto Milan RADOJEVIČ 152

Polavtomatska puška:

Ekipno krogov
15. mesto OŠ TO Cerknica 273
Posamično
24. mesto Jadran ZADNIK 142
57. mesto Božidar VENGUST 131

SKUPNA UVRSTITEV

Ekipno krogov
1. OŠ TO Radovljica 948
2. OŠ TO Cerknica 914
3. Zaščit. enota RSNZ 870

F. Mahne

obzornik

glasilo delovne organizacije

PRED 10 LETI

(Iz številke 74 — 30. november 1973)

INTEGRACIJSKA GIBANJA V LESNI INDUSTRIJI

Začetni impulz tesnejšemu sodelovanju lesno-industrijskih podjetij naše regije (Brest, Javor, Lesonit) in Gozdnega gospodarstva Postojna so tudi pri nas dale družbenopolitične organizacije naše regije. Neposredni razgovori vseh partnerjev so pokazali, da so določeni problemi, katerih razreševanje je skupni interes. To se nanaša predvsem na surovinsko zaledje in usklajevanje proizvodnih in razvojnih programov. Interes gozdarjev je vsekakor v tem, da se oplemeniti kar največ lesne mase, ki jo nudijo naši gozdovi, kar pa se ujema z interesi lesnopredelovalne industrije.

Uvodni razgovori predstavnikov vseh štirih gospodarskih organizacij, konfrontacija razvojnih programov, pa tudi analiza sedanjih proizvodnih programov so pokazali, da so sedanji, pa tudi prihodnji razvojni programi že toliko diferencirani, ali bolje, specializirani, da večjih skupnih programov nimamo.

KOLIKŠNA KILOMETRINA?

Verjetno je že splošno znano, da je komisija za presojo samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov 15. novembra predlagala, naj bi bil najvišji znesek nadomestila za uporabo osebnega avtomobila v službene namene 1,30 din za prevoženi kilometer z veljavnostjo uporabe od 1. 11. 1973.

PRVI STIKI O PRIPRAVAH NA INTEGRACIJO

21. novembra je bilo prvo srečanje komisij za pripravo elaborata o upravičenosti integracije med Slovenijalesom in Brestom. Na tem srečanju smo se predvsem dogovorili o metodologiji in o vrsti podatkov, ki jih bodo pripravile komisije.

Ko bodo podatki znani, bomo prešli k oblikovanju dokumenta o upravičenosti te integracije. Računamo, da bo naslednje srečanje komisije sredi decembra.

KONČNO KNJIŽNICA

Prvoaprilski šali, da bo v Cerknici odprta knjižnica, ni nihče nasedel. Sedaj pa — čeprav s precejšnjo zakasnitvijo — bo knjižnica zares odprta za javnost. Slovesna otvoritev bo že v okviru slavnosti ob Dnevu republike, redno pa bo na voljo občanom od 1. decembra dalje. Njen delovni čas bo objavljen na posebnih letakih.

Vsekakor lepa pridobitev za Cerknico! Če že ne iz potrebe, vsaj iz radovednosti si oglejte knjižnico, ki je založena s knjigami za vsak okus in vsako starost!

NA BLOŠKI PLANOTI TOKRAT ZARES

Prva faza, katere uresničevanje naj bi začeli leta 1974, obsega:

1. aktiviranje smučišč, ki s sedla (850 m) in z vrha Lisca (872 m) padajo v smeri Velikih Blok do kote 710. S tem bi pridobili 140 do 162 metrov višinske razlike. Na tem območju je predvidena krožna smučarska vlečnica poševne dolžine 500 metrov z višinsko razliko 140 metrov in zmogljivostjo 600 do 800 oseb na uro;
2. zgraditev gostišča v Novi vasi s 50 do 60 ležišči, kar naj bi bila osnova za razvoj nastanitvenega turizma;
3. poleg obeh osnovnih investicij pa program turističnega razvoja v prvi fazi predvideva vrsto dodatnih ukrepov:
 - usposobitev tujskih sob, ureditev okolja,
 - vzorčne kmetije za vpeljavo kmečkega turizma,
 - razširitev domače obrti — »suhe robe«,
 - Smučarska zveza Slovenije naj bi v koledar zimskih otroških tekmovalnih vnesla slalomске tekme pod imenom »Kačje vijuganje na Blokah« ali tekmovalje v tehki »Po poteh bloških smučarjev«.

Predvideni investicijski stroški bi za obe investiciji na Blokah v letih 1974/1975 znašali 6.579.960 din.

Filmi v decembru

1. 12. ob 19.30 — švedska ljubzenska drama LJUBEZENSKI TRIKOTNIK.
2. 12. ob 19.30 in 4. 12. ob 19.30 — italijanski glasbeni film AMERIŠKA MRZLICA.
3. 12. ob 19.30 in 4. 12. ob 16. uri — ameriški akcijsko-fantastični film SUPERSONČNI CLOVEK.
5. 12. ob 19.30 — ameriška komedija NINOČKA.
8. 12. ob 19.30 in 9. 12. ob 19.30 — italijanska erotična komedija ŽENSKA DEVICA.
10. 12. ob 16. uri — ameriške risanke TOM IN JERRY — DOBRA PRIJATELJA.
10. 12. ob 19.30 ter 11. 12. ob 16. uri in ob 19.30 — ameriški zgodovinski spektakel BEN HUR.
12. 12. ob 19.30 — japonska erotična drama (ponovitev) KRALJE-STVO ČUTIL.
15. 12. ob 19.30 in 16. 12. ob 19.30 — ameriški glasbeni film ZADNJI VALČEK.
17. 12. ob 19.30 in 18. 12. ob 16. uri — ameriški mladinski film LJUBEZEN NA KOTALKAH.
18. 12. ob 19.30 in 19. 12. ob 19.30 — ameriška kriminalka LABORATORIJ ZLOČINA.
22. 12. ob 16. uri in ob 19.30 — ameriški akcijski film ZOB ZA ZOB.
24. 12. ob 16. uri in ob 19.30 — ameriška komedija NENAVADNI PES ČUVAJ.
25. 12. ob 16. uri in ob 19.30 ter 26. 12. ob 19.30 — ameriški akcijski-karate film JAGUAR.
29. 12. ob 16. uri in ob 19.30 — hongkongški pustolovski film MEC.
30. 12. ob 19.30 — nemška erotična komedija NOROSTI GOSPE ELODY.

brestov

Iz drugih lesarskih kolektivov

Predstavniki LESNINE so na Kitajskem podpisali pogodbo, po kateri bo Lesnina dobavila neke-mu kitajskemu lesno industrijskemu kombinatu strojno linijo za proizvodnjo sodobnih stolov, z letno zmogljivostjo 150.000 kosov in v vrednosti 1.750.000 ameriških dolarjev. Strokovnjaki Lesnine bodo izdelali tehnološke načrte, izbrali proizvodni program, dobavili vso strojno opremo (zvečine jugoslovanskega izvora), vodili poskusno proizvodnjo in jo — usposobljeno za dogovorjeno zmogljivost — predali v dveh letih po podpisu pogodbe. Kitajski partner je istočasno naročil tudi izdelavo ponudbe za dobavo opreme za proizvodnjo ploskovnega pohištva in lamelnega parketa. To je prvi posel, ki ga je naša država pridobila v kitajski lesno predelovalni industriji.

NOVOLES gradi svoj razvojni center. Zgradili so že mizarstvo delavnico, kemijsko delavnico z laboratorijem in prostore za strokovne delavce, zatem učno delavnico s centrom usmerjenega izobraževanja, ročno delavnico za potrebe oblikovalcev, razstavni prostor in večnamensko dvorano. V okviru razvojnega centra pa bodo zgradili še kemijski laboratorij za vhodno kontrolo materialov, lesarski laboratorij, večnamensko učilnico in knjižnico.

JAVOR je zaključil z rekonstrukcijo in modernizacijo tovarne Lesograd v Kozini, ki se je Javorju priključil pred tremi leti. Osnovno vodilo naložbe je bilo, doseči tehnološko raven podobno urejenih tovarn in se bolj usmeriti v končne proizvode iz žaganega lesa lastne proizvodnje. Gre predvsem za povečanje proizvodnje palet in proizvodnje decimiranega lesa. Naložba je veljala dobri dve milijardi starih dinarjev.

GLIN Nazarje za prihodnje leto ne načrtuje večjih naložb. Prednostne naložbe bodo: oprema za površinsko obdelavo stavbno mizarjskih izdelkov, oprema in rekonstrukcija kuršča, da bi zagotovili kurjenje skorje in lesnega prahu ter zaključek obnovitvenih del v zaboarni.

SAVINJA gradi v svoji tovarni pohištva v Šempetru novo kotlovnico. Odločili so se za vrelovodni sistem, ki bo kurjen z lesnimi ostanki. Silos za gorivo-žagovino so že postavili.

V SLOVENIJALESU-trgovina so letos doslej izvozili za pet odstotkov manj kot v enakem obdobju lani, pa tudi za načrtovanim precej zaostajajo. Na konvertni trg so sicer izvozili za nekaj odstotkov več kot lani, občutno pa se je zmanjšal izvoz na klirinško področje. Kljub temu pa še največ izvažajo v Sovjetsko zvezo, sledijo pa Italija, Združene države Amerike, Zvezna republika Nemčija in ostale države.

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC

Uredniški odbor: Vojko HARMEL, Viktor JERIC, Srečo KNAF, Darko LESAR, Božo LEVEC, Matija MIŠIČ, Franc MLAKAR, Danilo MLINAR, Janez OPEKA, Vanda SEGA, Marjan ŠIRAJ in Franc TURŠIČ.

Foto: Jože ŠKRLJ

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednik odbora: Anton PERČIČ.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

LESNA INDUSTRIJA Kočevje načrtuje svoje naložbe na področju finalne proizvodnje v vseh fazah. Najprej bodo rekonstruirali tovarno masivnega pohištva, s čimer se bo dosedanja proizvodnja 190.000 stolov povečala na 250.000, proizvajali pa bodo še mizna podnožja in pogače. Začetek in zaključek te naložbe bo v letu 1984. V drugi fazi namestijo postavijo tehnologijo in organizirati proizvodnjo stilskega pohištva v kombinaciji masivni les — furnirana iverka. Tudi ta naložba naj bi stekla v letu 1984. In končno bodo rekonstruirali proizvodnjo ploskovnega pohištva, s tem da bodo postavili stiskalno linijo za furniranje ter zamenjali linijo za formatiranje, robljenje in mozničenje.

HOJA se pripravlja na izgradnjo centralnega mehaniziranega

skladišča z lupilno postajo na svoji žagi v Škofljici. Predračunska vrednost naložbe znaša 59.000.000 dinarjev. V te namene so pridobili tudi finančni kredit iz tujine in sicer 186.270 ameriških dolarjev. Razliko bodo zagotovili z lastnimi sredstvi, z združenimi sredstvi in delno z domačim bančnim kreditom.

STOL je v pripravi na zimске olimpijske igre dosegel v Sarajevu lep uspeh. V zelo kratkem pogodbenem roku mu je uspelo opremiti hotel Sarajevo, enega iz verige Holiday Inn hotelov. Hotel, ki ga je slovesno odprl predsednik svetovnega olimpijskega komiteja Samaranč, so opremili na osnovi posebnih naročil kupca z vsemi stoli, mizami in fotelji. S poslom sta bili zadovoljni obe pogodbeni stranki.

Kegljaške novice

KEGLJIŠČE SPET ODPRTO

Po večmesečnem premoru je Brestovo kegljišče spet odprto. Ker je kegljišče zaprtega tipa, je možno rekreacijsko kegljanje samo za organizirane skupine, to je za osnovne organizacije sindikata in za društva. Kegljšče je odprto vsak dan razen sobote in nedelje od 16. do 22. ure. Rekreacijsko kegljanje je za Brestove delavce dvakrat tedensko in sicer ob ponedeljkih od 16. do 18. ure in ob sredah od 20. do 22. ure.

Ker je kegljišče predvsem rekreacijsko športnega namena, so v bifeju na voljo samo brezalkoholne pijače.

MLADINKE

Zaradi premajhnega zanimanja deklet za kegljanje v okviru kluba ni ženske mladinske ekipe, zato nismo sodelovali na mladinskem ekipnem prvenstvu. Med mladinkami je nastopila samo Ana Urbas, ki je z odličnim nastopom na kegljišču v Trbovljah potrdila, da še vedno sodi v sam vrh slovenskega mladinskega kegljanja. Drugo mesto si je priborila predvsem z odličnim zadnjim nastopom, saj je v zadnjih 50 lučajih na zelo težkem kegljišču podrla kar 228 kegljev.

Rezultati

1. Bunič, Gradis	823
2. Urbas Ana, Brest	811

Z ekipnega prvenstva Notranjske na Brestovem kegljišču

TUDI LETOS TRIM LIGA

Kegljaški klub Brest bo tudi letos organiziral občinsko trim ligo v kegljanju v disciplini 6 x 100 lučajev mešano. Vse ekipe, ki bi želele nastopiti, se lahko prijavijo vsak dan na kegljišču v Cerknici. Lahko se prijavijo tudi posamezne skupine, ki nimajo organizirane redne vadbe na kegljišču.

Predviden začetek tekmovanja je v drugi polovici decembra. Zadnji rok prijav je 12. 12. 1983.

MLADINCI

Mladinci kegljaškega kluba so po prepričljivih zmagah na območnem prvenstvu nastopili na republiškem prvenstvu posameznikov, kjer pa niso dosegli pričakovanih uspehov, saj so se uvrstili od 25. mesta dalje.

Več uspeha so imeli na ekipnem prvenstvu Slovenije, kjer so zasedli solidno 9. mesto. Mladinska ekipa je nastopila v postavi: Znidaršič, Piletič, Vidmar in Roman Hiti. Ker je mladinska ekipa še zelo mlada, saj imajo nekateri mladinci pravico nastopati v tej kategoriji še pet let, pričakujemo boljše uvrstitve šele v prihodnjih sezonah.

3. Seško, Celje	800
4. Petak, Celje	796

Nastopilo je 40 tekmovalk iz 21 klubov.

CLANI

Članska ekipa je v tem mesecu nastopila na območnem prvenstvu, kjer je prepričljivo zmagala in se kot prvak regije uvrstila v prvi krog republiškega ekipnega prvenstva, ki se je pričelo 10. decembra na kegljiščih v Ljubljani in na Jesenicah. Eno kolo tega tekmovanja bo tudi na kegljišču Bresta v Cerknici in sicer v soboto in nedeljo 17. in 18. decembra od 9. do 17. ure.

Ekipno prvenstvo Notranjske je bilo na kegljiščih v Cerknici, Postojni, Ilirski Bistrici, Pivki in na Vrhniki. Ekipa KK Brest je na vseh kegljiščih prepričljivo zmagala, saj je drugouvrščene ekipe v povprečju premagovala za več kot 200 kegljev na vsakem kegljišču.

Končni vrstni red:

1. Brest Cerknica	25 točk
2. Proteus Postojna	18 točk
3. Ilirska Bistrica	14 točk
4. Pivka	10 točk
5. Logatec	6 točk